

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 26. junija 2012 *

„Pritožba — Skupna ureditev trgov — Prehodni ukrepi, ki jih je treba sprejeti zaradi pristopa novih držav članic — Uredba (ES) št. 1972/2003 o sprejetju ukrepov glede trgovine s kmetijskimi proizvodi — Ničnostna tožba — Rok — Začetek — Zamuda — Nedopustnost — Sprememba določbe navedene uredbe — Ponovni začetek teka roka — Delna dopustnost — Razlogi — Kršitev načel skupnosti, ki temelji na vladavini prava, in načela učinkovitega pravnega varstva — Kršitev načel prostega pretoka blaga in prepovedi diskriminacije na podlagi državljanstva — Kršitev načel sorazmernosti in varstva legitimnih pričakovanj — Kršitev hierarhije predpisov — Kršitev člena 41 Akta o pristopu iz leta 2003 — Napačna razlaga člena 3 Uredbe (ES) št. 1972/2003 — Kršitev obveznosti obrazložitve“

V zadevi C-335/09 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča, vložene 24. avgusta 2009,

Republika Poljska, ki jo je sprva zastopal M. Dowgielewicz, nato M. Szpunar, zastopnika,

pritožnica,

druga stranka v postopku je

Evropska komisija, ki jo zastopajo H. Tserepa-Lacombe, A. Stobiecka-Kuik, A. Szmytkowska in T. van Rijn, zastopniki,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, M. Safjan, predsedniki senatov, G. Arestis, A. Borg Barthet, M. Ilešič, sodniki, C. Toader, sodnica, in J.-J. Kasel (poročevalec), sodnik,

generalni pravobranilec: P. Cruz Villalón,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 1. marca 2012

izreka naslednjo

* Jezik postopka: poljščina.

Sodbo

- 1 Republika Poljska s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti (zdaj Splošno sodišče) z dne 10. junija 2009 v zadevi Poljska proti Komisiji (T-257/04, ZOdl., str. II-1545, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to zavrnilo njeno tožbo za razglasitev ničnosti členov 3 ter 4(3) in (5), osma alineja, Uredbe Komisije (ES) št. 1972/2003 z dne 10. novembra 2003 o prehodnih ukrepih, ki jih je treba sprejeti v zvezi s trgovino s kmetijskimi proizvodi zaradi pristopa Češke, Estonije, Cipra, Latvije, Litve, Madžarske, Malte, Poljske, Slovenije in Slovaške (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 40, str. 474), kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 735/2004 z dne 20. aprila 2004 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 44, str. 111).

Pravni okvir

Pogodba o pristopu in Akt o pristopu iz leta 2003

- 2 Člen 2(3) Pogodbe med Kraljevino Belgijo, Kraljevino Dansko, Zvezno republiko Nemčijo, Helensko republiko, Kraljevino Španijo, Francosko republiko, Irsko, Italijansko republiko, Velikim vojvodstvom Luksemburg, Kraljevino Nizozemsko, Republiko Avstrijo, Portugalsko republiko, Republiko Finsko, Kraljevino Švedsko, Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska (države članice Evropske unije) in Češko republiko, Republiko Estonijo, Republiko Ciper, Republiko Latvijo, Republiko Litvo, Republiko Madžarsko, Republiko Malto, Republiko Poljsko, Republiko Slovenijo, Slovaško republiko o pristopu Češke republike, Republike Estonije, Republike Ciper, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike k Evropski uniji (UL 2003, L 236, str. 17, v nadaljevanju: Pogodba o pristopu), ki je bila podpisana v Atenah 16. aprila 2003 in jo je Republika Poljska ratificirala 23. julija 2003, določa:

„Ne glede na odstavek 2 lahko institucije Unije pred pristopom sprejmejo ukrepe, omenjene v [členu 41 Akta o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Ciper, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija (UL 2003, L 236, str. 33, v nadaljevanju: Akt o pristopu iz leta 2003), priloženega Pogodbi o pristopu]. Ti ukrepi začnejo veljati le pod pogojem uveljavitve in z dnem uveljavitve [Pogodbe o pristopu].“

- 3 Člen 41 Akta o pristopu iz leta 2003 določa:

„Če so potrebni prehodni ukrepi za olajšanje prehoda iz obstoječe ureditve v novih državah članicah na ureditev, ki izhaja iz uporabe skupne kmetijske politike pod pogoji iz [Akta o pristopu iz leta 2003], Komisija sprejme take ukrepe v skladu s postopkom iz člena 42(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1260/2001 [z dne 19. junija 2001] o skupni ureditvi trgov v sektorju sladkorja [(UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 33, str. 17)] ali, če je to primerno, iz ustreznih členov drugih uredb o skupni organizaciji kmetijskih trgov ali v skladu z ustreznim postopkom v odboru, kot je opredeljen v zakonodaji, ki se uporablja. Prehodni ukrepi iz tega člena se lahko sprejmejo v obdobju treh let od dne pristopa in njihova uporaba je omejena na to obdobje. Svet lahko na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno podaljša to obdobje.

[...]“

- 4 V poglavju 4 Priloge IV k Aktu o pristopu, ki se nanaša na seznam iz člena 22 tega akta in ima naslov „Kmetijstvo“, je v točkah 1 in 2 določeno:

„1. Javne zaloge, s katerimi na dan pristopa razpolagajo nove države članice in ki izhajajo iz njihove politike tržne podpore, prevzame Skupnost po vrednosti, pridobljeni z uporabo člena 8 Uredbe Sveta (EGS) št. 1883/78 [z dne 2. avgusta 1978] o splošnih pravilih za financiranje intervencij s strani

Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, Jamstvenega oddelka [(UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 3, str. 266)]. Omenjene zaloge se prevzamejo le pod pogojem, da je javna intervencija za zadevne proizvode zagotovljena po pravilih Skupnosti in da zaloge izpolnjujejo zahteve za intervencijo Skupnosti.

2. Vse zaloge proizvodov, zasebne in javne, na dan pristopa v prostem prometu na ozemlju novih držav članic, ki presegajo količino, ki jo je mogoče upoštevati kot običajni prenos zalog, je treba odpraviti na stroške novih držav članic.“

- 5 Poglavje 5 navedene priloge, naslovljeno „Carinska unija“, določa:

„[...]

Uredba [Sveta] (EGS) št. 2913/92 [z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 4, str. 307)] in Uredba [Komisije] (EGS) št. 2454/93 [z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe št. 2913/92 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 6, str. 3)] se za nove države članice uporabljata ob upoštevanju naslednjih posebnih določb:

1. Ne glede na člen 20 Uredbe (EGS) št. 2913/92 je blago, ki je na dan pristopa v razširjeni Skupnosti v začasni hrambi ali v carinski rabi in v postopkih iz členov 4(15)(b) in od (16)(b) do (g) te uredbe, ali ki se prevaža v razširjeni Skupnosti po opravljenih izvoznih formalnostih, ob vnosu v prosti promet oproščeno carin in drugih carinskih ukrepov, pod pogojem, da se predloži eno izmed naslednjih dokazil:

[...]“

Uredba št. 1972/2003

- 6 Komisija je 10. novembra 2003 sprejela Uredbo št. 1972/2003, s katero je v bistvu in glede tega spora uveden zlasti sistem obdavčitve za nekatere kmetijske proizvode, ki pomeni prehodno odstopanje od pravil Skupnosti, ki se sicer uporabljajo.
- 7 Tako člen 3 navedene uredbe določa:

„Odložni postopek

1. Ta člen se uporablja z odstopanjem od poglavja 5 Priloge IV k Aktu o pristopu [iz leta 2003] ter členov 20 in 214 Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 [...].

2. Za proizvode iz člena 4(5), ki so pred 1. majem 2004 v prostem prometu v Skupnosti petnajsterice ali nove države članice in 1. maja 2004 v začasnem skladiščenju ali v eni od carinskih obravnav ali postopkov iz člena 4(15)(b) in (16)(b) do (g) Uredbe (EGS) št. 2913/92 v razširjeni Skupnosti, ali se po opravljenih izvoznih formalnostih prevažajo po razširjeni Skupnosti, se odmeri stopnja uvozne dajatve erga omnes, ki velja na dan sprostitve v prost promet.

Prvi pododstavek se ne uporablja za proizvode izvožene iz Skupnosti petnajsterice, če uvoznik predloži dokaze, da za proizvode države izvoza ni bilo zahtevano nobeno izvozno nadomestilo. Na zahtevo uvoznika izvoznik priskrbi zaznamek pristojnega organa na izvozni deklaraciji, da za proizvode države izvoza izvozno nadomestilo ni bilo zahtevano.

[...]“

8 Člen 4 Uredbe št. 1972/2003 določa:

„Dajatve za blago v prostem prometu

1. Brez poseganja v poglavje 4 Priloge IV k Aktu o pristopu [iz leta 2003] in kjer se strožja zakonodaja ne uporablja na nacionalni ravni, začnejo nove države članice s 1. majem 2004 imetnikom presežnih zalog proizvodov v prostem prometu odmerjati dajatve.

2. Za opredelitev presežnih zalog vsakega imetnika nove države članice upoštevajo zlasti:

(a) povprečja razpoložljivih zalog v letih pred pristopom;

(b) vzorec trgovanja v letih pred pristopom;

(c) okoliščine, v katerih so bile zaloge oblikovane.

Pojem presežne zaloge se uporablja za proizvode, ki se uvozijo v nove države članice ali s poreklom iz novih držav članic. Pojem presežnih zalog se uporablja tudi za proizvode, namenjene za trg novih držav članic.

[...]

3. Znesek dajatev iz odstavka 1 se določi s stopnjo uvozne dajatve erga omnes, ki velja 1. maja 2004. Prihodek od dajatev, ki jih zaračunajo državni organi, se dodeli nacionalnemu proračunu nove države članice.

[...]

5. Ta člen se uporablja za proizvode, zajete v naslednjih oznakah KN:

[...]

— v primeru Poljske:

0201 30 00, 0202 30 90, 0203 11 10, 0203 21 10, 0204 30 00, 0204 43 10, 0206 29 91, 0402 10, 0402 21, 0405 10, 0405 90, 0406, 0703 20 00, 0711 51 00, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006 10, 1006 20, 1006 30, 1006 40, 1007, 1008, 1101, 1102, 1103, 1104, 1107, 1108, 1509, 1510, 1517, 1702 30 [(razen 1702 30 10)], 1702 40 [(razen 1702 40 10)], 1702 90 [(omejeno na 1702 90 10, 1702 90 50, 1702 90 75 in 1702 90 79)], 2003 10 20, 2003 10 30, 2008 20.

[...]

6. Komisija lahko seznamu iz odstavka 5 doda proizvode ali jih z njega odstrani.“

9 Člen 10 Uredbe št. 1972/2003 določa:

„Ta uredba začne veljati ob upoštevanju in od dneva začetka veljave Pogodbe o pristopu [...].

Uporablja se do 30. aprila 2007.“

10 Z Uredbo št. 735/2004 je bilo med drugim v zvezi z Republiko Poljsko na seznam iz člena 4(5), osma alinea, Uredbe št. 1972/2003 uvrščenih sedem proizvodov, zajetih z oznakami KN 0202 30 10, 0202 30 50, 0207 14 10, 0207 14 70, 1602 32 11, 2008 30 55 in 2008 30 75. Z Uredbo št. 735/2004 je bil spremenjen zgolj navedeni seznam, ne pa tudi besedilo drugih določb Uredbe št. 1972/2003, ki se izpodbijajo v okviru te zadeve.

Tožba pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 11 Republika Poljska je 28. junija 2004 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča na podlagi člena 230 ES vložila tožbo za razglasitev ničnosti členov 3 ter 4(3) in (5), osma alineja, Uredbe št. 1972/2003, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 735/2004.
- 12 V utemeljitev tožbe, ki je bila razdeljena na štiri dele, je Republika Poljska navedla deset tožbenih razlogov, ki so se nanašali na kršitev načela prostega pretoka blaga, načela prepovedi diskriminacije na podlagi državljanstva, načela varstva legitimnih pričakovanj in načela sorazmernosti ter na nepristojnost Komisije, na kršitev členov 22 in 41 Akta o pristopu iz leta 2003, na neobstoje ali pomanjkljivost obrazložitve in na zlorabo pooblastil.
- 13 Komisija je v odgovoru na tožbo trdila, da je bila ta vložena po izteku roka.
- 14 Splošno sodišče, ki je odločalo v razširjenem senatu, je z izpodbijano sodbo ugotovilo, da del navedene tožbe, ki se je nanašal na Uredbo št. 1972/2003, ni dopusten.
- 15 Sodišče je najprej ugotovilo, da je treba dvomesečni rok za vložitev tožbe iz člena 230, peti odstavek, ES izračunati od dneva objave Uredbe št. 1972/2003 v *Uradnem listu Evropske unije*, to je 11. novembra 2003, in nato ob upoštevanju različnih procesnih rokov razsodilo, da se je celotni rok, določen za vložitev tožbe za razglasitev ničnosti Uredbe št. 1972/2003, iztekel 4. februarja 2004 opolnoči.
- 16 Ker je bila tožba Republike Poljske vložena 28. junija 2004, je Splošno sodišče ugotovilo, da je bila tožba v delu, ki se je nanašal na razglasitev ničnosti Uredbe št. 1972/2003, vložena prepozno.
- 17 Nasprotno pa je Splošno sodišče tožbo, ki jo je vložila Republika Poljska, v delu glede Uredbe št. 735/2004 priznalo kot dopustno, saj ga je mogoče razlagati kot zahtevek za razglasitev ničnosti Uredbe št. 735/2004, ker ta v primeru te države članice za sedem dodatnih proizvodov določa ukrepe, kakršni so bili z Uredbo št. 1972/2003 prvotno uvedeni za druge proizvode.
- 18 Vendar je Splošno sodišče z vidika utemeljenosti zavrnilo vse navedene tožbene razloge.
- 19 Tožba je bila zato zavrnjena v celoti.

Predlogi strank

- 20 Republika Poljska s pritožbo Sodišču predlaga, naj razveljavi izpodbijano sodbo in razglasi člena 3 ter 4(3) in (5), osma alineja, Uredbe št. 1972/2003, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 735/2004, za nična.
- 21 Evropska komisija Sodišču predlaga, naj pritožbo zavrne in Republiki Poljski naloži plačilo stroškov.

Pritožba

Uvodne ugotovitve

- 22 Čeprav je Komisija odgovorila na vsakega od pritožbenih razlogov, ki jih je v utemeljitev pritožbe navedla Republika Poljska, v uvodu trdi, da nekateri od teh pritožbenih razlogov niso dopustni, ker naj bi temeljili na enakih trditvah, kot so bile navedene v prvotni tožbi, in ker naj iz njih ne bi bilo jasno razvidno, zakaj je sodba Splošnega sodišča napačna.

- 23 Opozoriti je treba, da je pritožba v skladu s členom 256 PDEU in členom 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije omejena na pravna vprašanja in mora temeljiti na nepristojnosti Splošnega sodišča, na kršitvi postopka pred tem sodiščem, ki škoduje interesom pritožnika, ali na kršitvi prava Unije, ki jo je zagrešilo Splošno sodišče (glej v tem smislu sodbo z dne 1. junija 1994 v zadevi Komisija proti Brazzelli Lualdi in drugi, C-136/92 P, Recueil, str. I-1981, točka 47).
- 24 Zato je le Splošno sodišče pristojno za ugotavljanje dejanskega stanja – razen če bi vsebinska nepravilnost njegovih ugotovitev izhajala iz listin v spisu, ki so mu bile predložene – in presojo predloženih dokazov. Ugotavljanje tega dejanskega stanja in presoja teh dokazov torej nista, razen pri njunem izkrivljanju, pravno vprašanje, ki je predmet nadzora Sodišča (glej v tem smislu zlasti sodbi z dne 2. oktobra 2001 v zadevi EIB proti Hautem, C-449/99 P, Recueil, str. I-6733, točka 44, in z dne 21. septembra 2006 v zadevi Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied proti Komisiji, C-105/04 P, ZOdl., str. I-8725, točki 69 in 70).
- 25 Poleg tega je iz člena 256 PDEU, člena 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča in člena 112(1)(c) Poslovnika Sodišča razvidno, da je treba v pritožbi jasno navesti izpodbijane elemente sodbe, katere razveljavitev je predlagana, in pravne trditve, ki ta predlog posebej utemeljujejo (glej zlasti sodbe z dne 4. julija 2000 v zadevi Bergaderm in Goupil proti Komisiji, C-352/98 P, Recueil, str. I-5291, točka 34; z dne 6. marca 2003 v zadevi Interporc proti Komisiji, C-41/00 P, Recueil, str. I-2125, točka 15, in z dne 12. septembra 2006 v zadevi Reynolds Tobacco in drugi proti Komisiji, C-131/03 P, ZOdl., str. I-7795, točka 49).
- 26 Zahtev glede obrazložitve tako ne izpolnjuje pritožba, v kateri so samo ponovljeni ali dobesedno navedeni razlogi in trditve, ki so bili predloženi Splošnemu sodišču, skupaj s tistimi, ki so temeljili na dejstvih, ki jih je to sodišče izrecno zavrnilo (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo Interporc proti Komisiji, točka 16). Taka pritožba namreč dejansko pomeni predlog za ponovni preizkus tožbe, vložene pri Splošnem sodišču, za kar pa Sodišče ni pristojno (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo Reynolds Tobacco in drugi proti Komisiji, točka 50).
- 27 Kadar pa pritožnik izpodbija razlago Splošnega sodišča ali to, kako je uporabilo pravo Unije, se pravna vprašanja, obravnavana na prvi stopnji, lahko ponovno obravnavajo v pritožbi (sodba z dne 13. julija 2000 v zadevi Salzgitter proti Komisiji, C-210/98 P, Recueil, str. I-5843, točka 43). Če namreč pritožnik pritožbe v tem smislu ne bi mogel utemeljiti z razlogi in trditvami, ki jih je že navedel pred Splošnim sodiščem, bi pritožbeni postopek deloma izgubil smisel (zgoraj navedena sodba Interporc proti Komisiji, točka 17).
- 28 V obravnavanem primeru se pritožba v bistvu nanaša na ponovni preizkus stališča Splošnega sodišča o več pravnih vprašanjih, ki so mu bila predložena na prvi stopnji, prvič, o dopustnosti tožbe, ki jo je vložila Republika Poljska, zlasti ob upoštevanju pravice do učinkovitega pravnega varstva, in drugič, o zakonitosti nekaterih prehodnih ukrepov na področju kmetijstva zlasti glede na člen 41 Akta o pristopu iz leta 2003 in glede na različna splošna načela prava Unije. Ker so v navedeni pritožbi natančno navedene točke izpodbijane sodbe, ki se grajajo, ter razlogi in trditve, na katerih temelji, ni mogoče ugotoviti, da je v celoti nedopustna.
- 29 Dopustnost posamičnih trditev, navedenih v utemeljitev različnih pritožbenih razlogov, je treba preizkusiti ob upoštevanju zgoraj navedenih meril.

Dopustnost tožbe na prvi stopnji v delu, v katerem se je nanašala na razglasitev ničnosti Uredbe št. 1972/2003

- 30 Republika Poljska navaja pet razlogov v utemeljitev pritožbe zoper izpodbijano sodbo v delu, v katerem je bila s to sodbo ugotovljena nedopustnost njenih predlogov za razglasitev ničnosti Uredbe št. 1972/2003, ker naj bi bila tožba vložena prepozno. Ti pritožbeni razlogi se nanašajo, prvič, na nepopolno objavo

Uredbe št. 1972/2003, drugič, na napačno razlago člena 230, četrti odstavek, ES, tretjič, na kršitev načel skupnosti, ki temelji na vladavini prava, in načela učinkovitega pravnega varstva, četrtič, na kršitev načel solidarnosti in dobre vere ter postopkovnih pravil, in petič, na neobstoj obrazložitve.

- 31 Naprej je treba proučiti tretji pritožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev načel skupnosti, ki temelji na vladavini prava, in načela učinkovitega pravnega varstva.

Tretji pritožbeni razlog

– Trditve strank

- 32 Republika Poljska trdi, da je Splošno sodišče, ker je ugotovilo, da je njena ničnostna tožba delno nedopustna, novim državam članicam odvzelo pravico, da na podlagi člena 230, drugi odstavek, ES predlagajo sodni nadzor določb Uredbe št. 1972/2003, čeprav je bila ta uredba naslovljena nanje kot države članice.
- 33 Republika Poljska opozarja, da se z doslednim izvajanjem predpisov Skupnosti o procesnih rokih izpolnjujeta zahteva po pravni varnosti in potreba po izognitvi vsakršni diskriminaciji ali samovoljnemu ravnanju pri vodenju sodnih postopkov, vendar meni, da s takim izvajanjem ni mogoče upravičiti neenakosti na področju pravnega varstva, ki naj bi bila posledica tega, da naj nove države članice ne bi mogle izpodbijati zakonitosti Uredbe št. 1972/2003 kot države članice, čeprav jih ta posamično zadeva.
- 34 Republika Poljska se v utemeljitev svojega pritožbenega razloga, prvič, opira na sodbo z dne 23. aprila 1986 v zadevi Les Verts proti Parlamentu (294/83, Recueil, str. 1339, točka 23), iz katere naj bi bilo razvidno, da Evropska gospodarska skupnost temelji na vladavini prava, saj se ne države članice ne institucije ne morejo izogniti nadzoru skladnosti svojih aktov s temeljno ustavno listino, Pogodbo ES. Drugič, Republika Poljska se sklicuje na sklepne predloge, ki jih je generalni pravobranilec M. Poiares Maduro predstavil v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 23. oktobra 2007 v zadevi Poljska proti Svetu (C-273/04, ZOdl., str. I-8925, točka 50), za ugotovitev, da je Splošno sodišče očitno kršilo načela skupnosti, ki temelji na vladavini prava, in načelo učinkovitega pravnega varstva.
- 35 Komisija trdi, da Splošno sodišče s tem, da je prepozno vloženo tožbo zavrglo kot nedopustno, ni kršilo niti načela učinkovitega pravnega varstva niti načel skupnosti, ki temelji na vladavini prava. Poleg tega naj v nasprotju s trditvami Republike Poljske to, da je ta zaradi začetka veljavnosti Pogodbe o pristopu in Akta o pristopu iz leta 2003 iz položaja tožeče stranke prešla v položaj privilegirane tožeče stranke, ne bi omogočalo odstopanja od načela, da je treba postopkovne roke uporabljati dosledno.

– Presoja Sodišča

- 36 Republika Poljska s tem pritožbenim razlogom Splošnemu sodišču očita, da je zavrnilo njeno trditev, da je bila Uredba št. 1972/2003 naslovljena na vse države članice, vključno z Republiko Poljsko, tako da jo je ta lahko izpodbijala tudi kot tožeča stranka na podlagi člena 230, drugi odstavek, ES.
- 37 Glede tega je Splošno sodišče v točki 46 izpodbijane sodbe najprej poudarilo, da čeprav Akt o pristopu iz leta 2003 posebej določa, da institucije Skupnosti lahko sprejmejo nekatere ukrepe med dnem podpisa tega akta in dnem pristopa novih držav članic, pa ta akt ne določa nobenega odstopanja od sistema nadzora zakonitosti aktov Skupnosti.
- 38 Nato je Splošno sodišče v točki 47 te sodbe s sklicevanjem na sodbo z dne 15. januarja 1987 v zadevi Misset proti Svetu (152/85, Recueil, str. 223, točka 11) opozorilo, da se predpisi Skupnosti o postopkovnih rokih uporabljajo dosledno.

- 39 Nazadnje je Splošno sodišče v točki 48 navedene sodbe ugotovilo, da „če bi bilo treba trditev Republike Poljske razumeti tako, da je menila, da mora, zato da bi lahko vložila tožbo, postati država članica, je treba poudariti, da rok za sprožitev postopka iz člena 230 ES velja splošno“, in da „[s]tatus države članice v primeru Republike Poljske ni bil potreben“. Splošno sodišče je dodalo, da „[t]a rok za sprožitev postopka vsekakor velja zanjo kot pravno osebo“.
- 40 Za odločitev o vprašanju, ali bi Republika Poljska lahko veljavno izpodbijala Uredbo št. 1972/2003 kot tožeča stranka na podlagi člena 230, drugi odstavek, ES, je treba opozoriti, da člen 2(3) Pogodbe o pristopu izrecno določa možnost, da institucije Unije pred pristopom sprejmejo nekatere ukrepe.
- 41 Med te ukrepe spada predvsem člen 41 Akta o pristopu iz leta 2003, v skladu s katerim je Komisija pristojna za sprejetje vseh prehodnih ukrepov, ki so potrebni za olajšanje prehoda z obstoječe ureditve v novih državah članicah na ureditev, ki izhaja iz uporabe skupne kmetijske politike.
- 42 Uredba št. 1972/2003 je bila sprejeta na podlagi tega člena in spada, kot je poudaril generalni pravobranilec v točki 27 sklepnih predlogov k sodbi z današnjega dne v zadevi Poljska proti Komisiji (C-336/09 P), med akte, katerih sprejetje je odvisno od pristopa.
- 43 Ker je bila Uredba št. 1972/2003 sprejeta med dnem podpisa Pogodbe o pristopu in Akta o pristopu iz leta 2003 ter dnem začetka njune veljavnosti, se torej razlikuje od drugih določb, ki spadajo v *acquis communautaire* in so že veljale ob podpisu Pogodbe o pristopu in Akta o pristopu iz leta 2003.
- 44 Dalje, čeprav je bila Uredba št. 1972/2003 objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* pred pristopom novih držav članic, ni sporno, da so se morali ukrepi, določeni s to uredbo, za te nove države članice od njihovega pristopa k Uniji uporabljati prednostno. Ta uredba je tako v skladu s svojim členom 10 začela veljati šele z dnem začetka veljavnosti in pod pogojem začetka veljavnosti Pogodbe o pristopu.
- 45 Iz zgoraj navedenega je razvidno, kot je prav tako poudaril generalni pravobranilec v točkah 39 in 40 sklepnih predlogov k zgoraj navedeni sodbi Poljska proti Komisiji z današnjega dne, da so se na nove države članice določbe Uredbe št. 1972/2003 šele z njihovim pristopom začele nanašati kot na države članice in da morajo te države kot take imeti možnost izpodbijati te določbe.
- 46 V obravnavanem primeru je očitno, da se je dvomesečni rok za vložitev tožbe iz člena 230, drugi odstavek, ES zaradi dneva objave Uredbe št. 1972/2003 v *Uradnem listu Evropske unije* 11. novembra 2003 že iztekel, preden je Republika Poljska na dan pristopa k Uniji 1. maja 2004 postala država članica.
- 47 Nove države članice torej kot tožeče stranke na podlagi člena 230, drugi odstavek, ES v predpisanem roku niso imele možnosti vložiti tožbe zoper akte, sprejete na podlagi člena 2(3) Pogodbe o pristopu.
- 48 Opozoriti je treba, da Unija temelji na vladavini prava in da se v njej nadzoruje skladnost aktov njenih institucij predvsem s Pogodbo in splošnimi pravnimi načeli (glej sodbi z dne 3. septembra 2008 v združenih zadevah Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji, C-402/05 P in C-415/05 P, ZOdl., str. I-6351, točka 281, in z dne 29. junija 2010 v zadevi E in F, C-550/09, ZOdl., str. I-6213, točka 44).
- 49 Unija temelji prav na teh načelih in njihovo spoštovanje pomeni, kot odslej izrecno določa člen 4(2) PEU, da se nove države članice obravnavajo enako kot stare.
- 50 Zato morajo nove države članice imeti pravico, da na podlagi člena 230, drugi odstavek, ES vložijo tožbo zoper vse akte, ki so tako kot akt, izpodbijan v tem primeru, sprejeti na podlagi člena 2(3) Pogodbe o pristopu in se nanje nanašajo kot na države članice.
- 51 Ker so nove države članice postale države članice šele z dnem začetka veljavnosti Pogodbe o pristopu in Akta o pristopu iz leta 2003, je treba upoštevati, da je za te države rok za vložitev tožbe iz člena 230, peti odstavek, ES glede aktov, kakršen je obravnavani v tem primeru, začel teči šele s tem dnem, to je s 1. majem 2004.

- 52 Splošno sodišče je torej kljub posebnim okoliščinam te zadeve napačno razsodilo, da za vložitev tožbe iz člena 230 ES ni bilo potrebno, da je Republika Poljska država članica, in je na podlagi tega napačno sklepalo, da je tožba, ki jo je ta država članica 28. junija 2004 vložila zoper Uredbo št. 1972/2003, vložena prepozno in da zato ni dopustna.
- 53 Iz navedenega je razvidno, da je treba tretji pritožbeni razlog šteti za utemeljen.
- 54 Zato je treba ugotoviti, da je bilo v izpodbijani sodbi pravo napačno uporabljeno, ker je z njo ugotovljena nedopustnost ničnostne tožbe Republike Poljske v delu, v katerem se nanaša na Uredbo št. 1972/2003.
- 55 Ker pa je Splošno sodišče z analizo tožbenih razlogov, navedenih zoper Uredbo št. 735/2004, proučilo tudi vsebinske tožbene razloge, navedene zoper Uredbo št. 1972/2003, napačna uporaba prava, ugotovljena v prejšnji točki te sodbe, ne more povzročiti razveljavitve izpodbijane sodbe.
- 56 Ni namreč sporno, da so bili tožbeni razlogi, ki so bili v prvotni tožbi navedeni zoper Uredbo št. 735/2004, enaki tistim, ki so bili navedeni zoper Uredbo št. 1972/2003, in da je Splošno sodišče v izpodbijani sodbi analiziralo vse navedene tožbene razloge.
- 57 Sodišče mora torej na stopnji pritožbe preizkusiti pritožbene razloge, ki jih je Republika Poljska navedla zoper vsebinske ugotovitve v izpodbijani sodbi.

Izpodbijana sodba v delu, v katerem so predlogi iz tožbe za razglasitev ničnosti Uredbe št. 735/2004 zavrtni kot neutemeljeni

- 58 Pritožba zoper izpodbijano sodbo v delu, v katerem so bili z njo predlogi iz tožbe za razglasitev ničnosti Uredbe št. 735/2004 zavrtni kot neutemeljeni, se deli na tri dele in vsebuje osem pritožbenih razlogov.
- 59 Prvi od teh delov se nanaša na to, da je bil z izpodbijano sodbo zavrtnjen zahtevek za razglasitev ničnosti Uredbe št. 735/2004, ker se v skladu s to uredbo za sedem kategorij proizvodov s poreklom iz Poljske uporablja ukrep iz člena 4(3) Uredbe št. 1972/2003. Republika Poljska v tem delu pritožbe navaja dva pritožbena razloga (prvi in drugi pritožbeni razlog).
- 60 Drugi del pritožbe se nanaša na to, da je bil z izpodbijano sodbo zavrtnjen zahtevek za razglasitev ničnosti navedene uredbe, ker je bilo s to uredbo sedem kategorij proizvodov iz Poljske uvrščenih na seznam proizvodov iz člena 4(5), osma alineja, Uredbe št. 1972/2003. Republika Poljska v tem delu pritožbe navaja en pritožbeni razlog (tretji pritožbeni razlog).
- 61 Tretji del pritožbe se nanaša na to, da je bil z izpodbijano sodbo zavrtnjen zahtevek za razglasitev ničnosti Uredbe št. 735/2004, ker se v skladu s to uredbo za sedem kategorij proizvodov uporablja ukrep iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003. Republika Poljska v tem delu pritožbe navaja pet pritožbenih razlogov (pritožbeni razlogi od četrtega do osmega).

Prvi pritožbeni razlog

– Trditve strank

- 62 Republika Poljska s prvim pritožbenim razlogom, ki se nanaša na kršitev člena 41 Akta o pristopu iz leta 2003 in načela sorazmernosti, Splošnemu sodišču očita, da je razsodilo, da je znesek dajatve za presežne zaloge, določene s členom 4(3) Uredbe št. 1972/2003, primeren in nujen za uresničitev ciljev spornega prehodnega ukrepa.

- 63 Republika Poljska najprej trdi, da bi bila dajatev, ki bi ustrezala razliki med raznimi carinami, zadostna za uresničitev ciljev Uredbe št. 1972/2003. Znesek dajatve za presežne zaloge iz člena 4(3) Uredbe št. 1972/2003 naj bi presegal najvišji znesek, ki ga je generalni pravobranilec J. Mischo opredelil v točki 58 sklepnih predlogov k sodbi z dne 15. januarja 2002 v zadevi Weidacher (C-179/00, Recueil, str. I-501), iz katere naj bi bilo razvidno, da je načelo sorazmernosti upoštevano, kadar dajatev izniči špekulativne ugodnosti in imetnika presežnih zalog izenači z drugimi subjekti. Dajatev v obravnavanem primeru pa naj bi vsebovala dodatni element kazni in zaradi nje naj bi bil ta imetnik v manj ugodnem konkurenčnem položaju kot subjekti iz starih držav članic. Republika Poljska meni, da je Splošno sodišče brez vsakršne utemeljitve spremenilo merilo za uporabo načela sorazmernosti iz zgoraj navedene sodbe Weidacher.
- 64 Republika Poljska nato trdi, da znesek dajatve iz člena 4(3) Uredbe št. 1972/2003 glede na dan njene uvedbe, in sicer enajst dni pred pristopom k Uniji, v zvezi s proizvodi, ki so bili dodani z Uredbo št. 735/2004, ne bi mogel prispevati k uresničevanju ciljev preprečevanja. Poudarja, da je Splošno sodišče znesek sporne dajatve upravičilo predvsem s potrebo po preprečevanju in odvrčanju od oblikovanja presežnih zalog iz nacionalne proizvodnje. Glede na dan sprejetja Uredbe št. 735/2004 in zaradi dolgega cikla kmetijske proizvodnje pa naj s potrebo po preprečevanju in odvrčanju od presežnih zalog zneska navedene dajatve ne bi bilo mogoče upravičiti. Po mnenju Republike Poljske razlogovanje Splošnega sodišča nikakor ni logično, saj naj bi bilo cilje preprečevanja in odvrčanja mogoče uresničiti le v prihodnosti in naj jih ne bi bilo mogoče upoštevati za že proizvedene in oblikovane zaloge.
- 65 Republika Poljska nazadnje meni, da je Splošno sodišče storilo napako, ker ni ugotovilo očitnega neobstoja povezave med zneskom dajatve za presežne zaloge iz člena 4(3) Uredbe št. 1972/2003 in cilji te uredbe. Namreč, tudi če bi ta dajatev lahko imela odvrčilni učinek, Republika Poljska trdi, da ne obstaja nobena povezava med zneskom navedene dajatve in nevarnostjo špekulacije. Ta nevarnost naj glede proizvodov, uvoženih na Poljsko pred pristopom, ne bi ustrezala uvozni dajatvi Skupnosti, temveč razliki med uvoznimi dajatvami Skupnosti in poljskimi uvoznimi dajatvami. Republika Poljska poudarja, da se je ob nadaljnji širitvi Unije z Bolgarijo in Romunijo uporabil prav ta pristop. Poleg tega naj bi glede nacionalne proizvodnje špekulativni dobiček v nasprotju z ugotovitvijo Splošnega sodišča iz točke 115 izpodbijane sodbe ustrezal razliki med uvozno dajatvijo Skupnosti in stroški dodatne nacionalne proizvodnje, ki naj bi lahko bili znatno različni glede na proizvod.
- 66 Komisija meni, da prvi pritožbeni razlog ni dopusten, in trdi, da Republika Poljska v bistvu le ponavlja, kar je navedla že na prvi stopnji.
- 67 Podredno, glede najvišjega zneska zadevne dajatve Komisija meni, da je Splošno sodišče pravilno poudarilo, da je generalni pravobranilec J. Mischo v sklepnih predlogih k zgoraj navedeni sodbi Weidacher zgolj analiziral ukrepe, ki so bili uvedeni z vidika širitve Unije leta 1995, in da ta sodba v zvezi z načelom sorazmernosti ne določa nobene zgornje meje zneska dajatev za presežne zaloge.
- 68 Komisija v zvezi z dnem uvedbe te dajatve meni – potem ko je opozorila, da Uredba št. 1972/2003 izrecno določa možnost razširitve seznama proizvodov zaradi razvoja razmer na trgu – da so bili proizvodi, navedeni v Uredbi št. 735/2004, dodani v rokih.
- 69 Komisija glede povezave med zneskom navedene dajatve in nevarnostjo špekulacij trdi, da je Splošno sodišče pravilno ugotovilo, da nevtralizacija špekulativnih dobičkov ni bila edini cilj zadevnih uredb in da dajatev, ki bi ustrezala razliki med carinami Skupnosti in carinami, ki veljajo na Poljskem, ne bi imela odvrčalnega učinka na oblikovanje presežnih zalog iz nacionalne proizvodnje.

– Presoja Sodišča

- 70 Najprej je treba ugotoviti, da v nasprotju s tem, kar očitno trdi Komisija, prvi vsebinski pritožbeni razlog, ki ga navaja Republika Poljska, ni zgolj ponovitev trditev, predstavljenih na prvi stopnji. Nasprotno, Republika Poljska Sodišče poziva, naj opravi nadzor meril, po katerih je Splošno sodišče razlagalo in uporabilo načelo sorazmernosti.

- 71 Glede tega je treba poudariti, da se lahko Komisija v skladu s sodno prakso Sodišča in kot je Splošno sodišče pravilno poudarilo v točki 106 izpodbijane sodbe, ob izvajanju pristojnosti na področju skupne kmetijske politike, ki so ji jih Svet in celo avtorji Akta o pristopu podelili za upoštevanje postavljenih pravil, znajde v položaju, v katerem uporabi široko diskrecijsko pravico, tako da lahko le očitna neprimernost ukrepa, sprejetega na tem področju, glede na cilj, ki ga pristojna institucija želi doseči, vpliva na zakonitost takega ukrepa (glej zgoraj navedeno sodbo Weidacher, točka 26 in navedena sodna praksa).
- 72 Iz tega je razvidno, da mora Splošno sodišče v zvezi z analizo načela sorazmernosti preveriti le, ali določitev zneska dajatve za presežne zaloge iz člena 4(3) Uredbe št. 1972/2003, to je uvozne dajatve *erga omnes*, ki je veljala 1. maja 2004, očitno ne presega tistega, kar je nujno za doseg želenih ciljev Komisije.
- 73 Splošno sodišče je, prvič, glede trditve Republike Poljske v zvezi z najvišjim zneskom dajatve za presežne zaloge, ki izhaja iz zgoraj navedene sodbe Weidacher, razsodilo:
- „108 Republika Poljska se v utemeljitev svoje teze sklicuje na zgoraj [...] navedeno sodbo Weidacher. Ta sodba naj bi potrdila mnenje generalnega pravobranilca J. Mischoja, navedeno v [točki 58] sklepnih predlog[ov] k [...] navedeni sodbi, na podlagi katerega naj zadevno obdavčenje ne bi bilo v nasprotju z načelom sorazmernosti, saj je njegova izključna posledica izničenje neupravičenih prednosti, ne da bi se s tem kaznovalo imetnika zalog [...].
- 109 Treba je poudariti, da je za razliko od sporne dajatve znesek dajatve v zadevi, o kateri je bilo odločeno z zgoraj [...] navedeno sodbo Weidacher, ustrezal razliki med carinami Skupnosti in tistimi, ki so veljale v tedanjih novih državah članicah. Zato se je generalni pravobranilec J. Mischo lahko omejil na oceno, da je bil namen tiste dajatve ta, da operaterji omenjenih držav ne bi imeli interesa špekulirati ob širitvi Evropske unije leta 1995 z nakupovanjem kmetijskih proizvodov, za katere je veljala uvozna dajatev, nižja od tiste v Skupnosti, pred tem datumom, da bi jih zatem prodali v razširjeni Skupnosti.
- 110 Vendar zgoraj navedeno še ne daje vnaprejšnjega odgovora na vprašanje, ali bi se lahko tudi za višjo dajatev štelo, da je sorazmerna glede na zasledovani cilj.
- 111 V zvezi s tem je treba opozoriti, da v nasprotju z mnenjem Republike Poljske cilj, ki ga skuša doseči Komisija s sporno dajatvijo, ni le preprečevanje oblikovanja zalog zadevnih proizvodov v špekulativne namene, ki izhajajo iz trgovine, temveč preprosto preprečevanje nastanka presežnih zalog, torej zalog, ki niso del običajnih rezerv v novih državah članicah. To jasno izhaja iz uvodne izjave 3 Uredbe št. 1972/2003. V tej uvodni izjavi je namreč navedeno, da kljub temu da preusmeritve trgovinskih tokov, ki utegnejo povzročiti motnje tržnih ureditev, pogosto vključujejo umetni pretok proizvodov, zaradi širitve, lahko presežne zaloge, ki naj bi jih preprečevali ukrepi iz Uredbe št. 1972/2003, nastanejo tudi v okviru nacionalne proizvodnje.
- 112 Treba je tudi poudariti, da je pristop Komisije v skladu z zamislijo avtorjev Akta o pristopu [iz leta 2003], ker morajo biti presežne zaloge odpravljene na stroške novih držav članic. Iz [poglavja] 4, [točki 1 in 2], Priloge IV k Aktu o pristopu [iz leta 2003] namreč jasno izhaja, da presežne zaloge, ki so nastale na podlagi nacionalne proizvodnje v novih državah članicah, povzročajo motnje skupne ureditve kmetijskih trgov. Avtorji Akta o pristopu [iz leta 2003] niso nikakor omejili zgoraj navedene obveznosti le na zaloge, ki imajo izvor v trgovini.“
- 74 Splošno sodišče ni napačno uporabilo prava, ko je v točki 110 izpodbijane sodbe ugotovilo, da rešitev, ki jo je Sodišče sprejelo v zgoraj navedeni sodbi Weidacher, ne more dati vnaprejšnjega odgovora na vprašanje, ali bi se lahko tudi za višjo dajatev štelo, da je sorazmerna glede na zastavljeni cilj.
- 75 Splošno sodišče je namreč, potem ko je v točki 109 izpodbijane sodbe opozorilo, da je bila uvedba dajatve, ki ustreza razliki med carinami Skupnosti in tistimi, ki so veljale v tedanjih novih državah članicah, in ki je bila obravnavana v zadevi, v kateri je bila izdana zgoraj navedena sodba Weidacher, namenjena preprečevanju špekulacij zaradi trgovanja subjektov iz novih držav članic z zadevnimi

proizvodi, v točki 111 izpodbijane sodbe pojasnilo, da cilj Uredbe št. 1972/2003 ni bil samo preprečevanje oblikovanja zalog proizvodov v špekulativne namene, ki izhajajo iz trgovine, temveč preprečevanje samega oblikovanja presežnih zalog, ne samo iz umetnega pretoka proizvodov, temveč tudi iz proizvodov iz nacionalne proizvodnje.

- 76 Splošno sodišče je dodalo, da je znesek sporne dajatve skladen s pojmovanjem presežnih zalog, ki so ga imeli avtorji Akta o pristopu iz leta 2003, saj je v poglavju 4 Priloge IV k temu aktu obstoj takih zalog, ki izvirajo iz nacionalne proizvodnje v novih državah članicah, določen kot moteč dejavnik skupne ureditve kmetijskih trgov.
- 77 Ker Republika Poljska trdi, da je Splošno sodišče brez razloga spremenilo merilo, ki ga je Sodišče uporabilo v zgoraj navedeni sodbi Weidacher, čeprav je v točkah od 109 do 112 izpodbijane sodbe podrobno pojasnilo, kako se cilj Uredbe št. 1972/2003 razlikuje od cilja ureditve iz zadeve, v kateri je bila izdana zgoraj navedena sodba Weidacher, je treba to trditev zavrniti kot neutemeljeno.
- 78 Splošno sodišče je, drugič, glede trditve Republike Poljske, da oblikovanje presežnih zalog iz nacionalne proizvodnje ni bilo mogoče zaradi dolgega cikla kmetijske proizvodnje, razsodilo:

„118 Vendar pa je treba, ne da bi bilo treba odločati o utemeljenosti zadnje trditve, opozoriti, da Republika Poljska ni dokazala, da presežnih zalog ne bi bilo mogoče oblikovati pred sprejetjem Uredbe št. 735/2004. V zvezi s kmetijskimi proizvodi, katerih cena je v novih državah članicah nižja od cene v Skupnosti, imajo subjekti s sedežem v navedenih državah očiten interes, da so od trenutka, ko so menili, da je verjetno, da bo prišlo do širitve 1. maja 2004, do česar je lahko prišlo že v kmetijskem letu pred širitvijo ali celo pred tem, omejili prodajo v svojih državah izvora za oblikovanje zalog, ki bi jih nato sprostili na razširjeni skupnostni trg.

119 Zgoraj navedeni subjekti imajo tudi interes, da svojo proizvodnjo usmerijo v proizvode, katerih cenovna razlika je največja, kot tudi v tiste, ki so najprimernejši za hrambo, na škodo zadevnih proizvodov, katerih cena v Skupnosti in nacionalna cena sta si najbolj podobni. Tudi zadnji ukrep bi lahko zaradi povečanja razpoložljivih proizvodnih kapacitet pred širitvijo povzročil nenormalno količino zalog zadevnih proizvodov.“

- 79 Iz navedenega, zlasti iz besedila „ne da bi bilo treba odločati o utemeljenosti zadnje trditve“ na začetku prvega stavka točke 118 izpodbijane sodbe, je razvidno, da je Splošno sodišče menilo, da trditev Republike Poljske o dolžini cikla kmetijske proizvodnje ni upoštevana, saj ta država ni predložila nobenega dokaza, da presežnih zalog ni bilo mogoče oblikovati pred sprejetjem Uredbe št. 735/2004.
- 80 Poudariti pa je treba, da Republika Poljska v okviru te pritožbe ne želi izpodbijati razloga v zvezi z neobstojem dokazov, iz katerega je Splošno sodišče navedeno trditev zavrnilo, temveč zgolj ponavlja isto trditev, tako da je treba ta pritožbeni razlog iz razlogov, pojasnjenih v točki 26 te sodbe, zavreči kot nedopusten.
- 81 Splošno sodišče je v točkah 118 in 119 izpodbijane sodbe vsekakor podrobno pojasnilo, kako so lahko proizvajalci iz novih držav članic v kmetijskem letu pred širitvijo ali celo prej omejili prodajo, da bi oblikovali rezerve proizvodov ali povečali zmogljivosti za proizvodnjo nekaterih proizvodov za oblikovanje zalog pred pristopom k Uniji.
- 82 Republika Poljska glede tega trdi, da je razlogovanje Splošnega sodišča protislovno, saj naj cilja preprečevanja in odvracanja ne bi bilo mogoče uresničiti glede že oblikovanih presežnih zalog.
- 83 Zadostuje ugotovitev, da preizkus, ki ga je Splošno sodišče opravilo v točkah 118 in 119 izpodbijane sodbe, spada v presojo dejanskega stanja, ki pa, kot je razvidno iz sodne prakse, navedene v točkah 23 in 24 te sodbe, razen pri izkrivljanju dejanskega stanja ali dokazov ni pravno vprašanje, ki bi bilo predmet nadzora Sodišča.
- 84 Ker Republika Poljska ne trdi, da je bilo tako izkrivljanje podano, je treba to trditev prav tako zavreči kot nedopustno.

85 Splošno sodišče je, tretjič, glede trditve Republike Poljske, ki se nanaša na neobstoj povezave med zneskom dajatve za presežne zaloge in nevarnostjo špekulacij, razsodilo:

„114[...] Republika Poljska navaja, da dajatev, katere znesek se določi glede na dajatev, ki ustreza razliki stopenj med poljskimi uvoznimi dajatvami in uvoznimi dajatvami Skupnosti, ki so veljale 30. aprila 2004, zadostuje, da bi se izognili nevarnosti oblikovanja presežnih zalog. Vendar če je takšna dajatev lahko koristna za preprečitev oblikovanja presežnih zalog iz uvoza, je vse prej kot očitno, da zadošča tudi za preprečitev oblikovanja presežnih zalog iz nacionalne proizvodnje.

115 Če bi namreč za uvoz zadevnih proizvodov pred 1. majem 2004 veljala poljska uvozna dajatev, ki bi bila enakovredna ali celo višja od uvoznih dajatev Skupnosti, ali pa če bi bila razlika med njihovo ceno na Poljskem in njihovo ceno v Skupnosti tolikšna, da je dajatev, ki ustreza razliki med uvoznimi dajatvami Skupnosti in poljskimi uvoznimi dajatvami, ne bi mogla nadomestiti, določitev zneska sporne dajatve glede na dajatev, ki ustreza tej razliki, ne bi imela nikakršnega odvrčilnega učinka v zvezi z oblikovanjem presežnih zalog iz nacionalne proizvodnje, kot je to Republika Poljska sama priznala med obravnavo. Vendar bi takšne zaloge lahko oblikovali subjekti iz novih držav članic zaradi širitve Evropske unije 1. maja 2004, zlasti če bi bile cene zadevnih proizvodov pred tem datumom višje v Skupnosti kot pa na Poljskem oziroma če bi za njihovo proizvodnjo v Skupnosti za določitev skupne proizvodnje veljale omejitve, ki bi bile določene v okviru skupne kmetijske politike.

116 Te presežne zaloge, ki so posledica nacionalne proizvodnje in za katere naj se ne bi odmerila nobena dajatev, bi lahko povzročale motnje trga Skupnosti od 1. maja 2004. Poleg tega bi Republika Poljska na podlagi poglavja 4 Priloge IV k Aktu o pristopu [iz leta 2003] morala odpraviti te zaloge in tako poljski subjekti ne bi bili nujno v ugodnejšem položaju, če ne bi bilo sporne dajatve za presežne zaloge zadevnih proizvodov, medtem ko bi bila Republika Poljska ob prihodek iz naslova navedene dajatve in bi morala sama financirati njihovo odpravo.“

86 Glede oblikovanja presežnih zalog iz uvoza je najprej treba zavrniti trditev Republike Poljske o neobstoju povezave med zneskom dajatve za te zaloge in cilji iz Uredbe št. 1972/2003 in vzporedno trditev, navedeno glede širitve leta 2007.

87 Iz točke 114 izpodbijane sodbe je namreč razvidno, da je Splošno sodišče glede cilja preprečevanja oblikovanja presežnih zalog iz uvoza priznalo koristnost dajatve, katere znesek se določi glede na razliko med poljskimi carinami in carinami Skupnosti.

88 Toda glede oblikovanja presežnih zalog iz nacionalne proizvodnje je Splošno sodišče menilo, da koristnost take dajatve še zdaleč ni očitna.

89 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je Republika Poljska pred Splošnim sodiščem, kot je razvidno iz točke 115 izpodbijane sodbe, sama priznala, da določitev zneska dajatve za presežne zaloge glede na dajatev, ki ustreza razliki med carinami Skupnosti in poljskimi carinami, ne bi imela nobenega odvrčalnega učinka na oblikovanje presežnih zalog iz nacionalne proizvodnje.

90 Republika Poljska s tem, da v okviru te pritožbe zagovarja uvedbo dajatve, katere znesek bi se določil glede na razliko med carino Skupnosti in variabilnimi stroški nacionalne proizvodnje, ni samo v protislovju s stališčem, ki ga je imela na prvi stopnji, temveč prav tako ne navaja, zakaj naj bi Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je razsodilo, da uvedba dajatve, katere znesek se določi glede na stopnjo uvozne dajatve *erga omnes*, ki je veljala 1. maja 2004, ne presega očitno tistega, kar je nujno za preprečitev oblikovanja presežnih zalog iz nacionalne proizvodnje.

91 Trditev Republike Poljske je torej treba zavrniti kot neutemeljeno.

92 Iz navedenega je razvidno, da je treba prvi pritožbeni razlog zavreči kot delno nedopusten in zavrniti kot delno neutemeljen.

Drugi pritožbeni razlog

– Trditve strank

- 93 Republika Poljska z drugim pritožbenim razlogom, ki se nanaša na kršitev načela prepovedi diskriminacije, Splošnemu sodišču očita, da je razsodilo, da je bila dajatev, uvedena na podlagi člena 4(3) Uredbe št. 1972/2003, določena na podlagi objektivnih meril razlikovanja.
- 94 Čeprav Republika Poljska priznava, kot je poudarilo Splošno sodišče, da je bil položaj kmetijstva v novih državah članicah bistveno drugačen od obstoječega položaja v starih državah članicah, vseeno meni, da taka splošna trditev ne more zadostovati za to, da se Komisija razbremeni obveznosti sprejetja ukrepov v skladu z načelom prepovedi diskriminacije. Splošno sodišče naj bi v točki 129 izpodbijane sodbe le potrdilo možnost – ki je Republika Poljska ne izpodbija – obdavčitve presežnih zalog, namesto da bi preizkusilo utemeljenost tožbenega razloga v zvezi s kršitvijo načela prepovedi diskriminacije glede zneska dajatev za presežne zaloge.
- 95 Republika Poljska meni, da je ugotovitev Splošnega sodišča v točki 134 izpodbijane sodbe prav tako napačna, ker naj dejavniki, ki jih je navedla Komisija, ne bi smeli vplivati samo na seznam proizvodov, za katere se uporabljajo dajatve za presežne zaloge, temveč naj bi morali vplivati tudi na znesek teh dajatev.
- 96 Komisija meni, da pritožbeni razlog v zvezi z načelom prepovedi diskriminacije ni jasno formuliran, saj naj bi Republika Poljska očitno zamenjala načelo prepovedi diskriminacije in načelo sorazmernosti. Meni, da ta pritožbeni razlog nikakor ni utemeljen.

– Presoja Sodišča

- 97 Najprej je treba ugotoviti, da iz formulacije drugega pritožbenega razloga ni razvidno, ali Republika Poljska graja ukrepe, ki jih je sprejela Komisija, ali analizo, ki jo je v zvezi s tem opravilo Splošno sodišče.
- 98 Glede tega, da Republika Poljska s to pritožbo Komisiji očita kršitev načela prepovedi diskriminacije, je treba ugotoviti, da teh trditev ni mogoče uveljavljati pred Sodiščem, ker se ponavljajo trditve, ki so bile navedene že v utemeljitev drugega tožbenega razloga drugega dela tožbe, vložene pri Splošnem sodišču, in ker ta država članica dejansko poskuša doseči, da Sodišče opravi ponovni preizkus njene tožbe. Take trditve v skladu s sodno prakso iz točke 26 te sodbe niso dopustne.
- 99 Glede trditve Republike Poljske, da Splošno sodišče ni vsebinsko analiziralo trditev o neupoštevanju načela prepovedi diskriminacije, kar zadeva znesek spornih dajatev, je treba opozoriti, da je sporni odlomek izpodbijane sodbe v tistem delu razlogovanja, s katerim je Splošno sodišče opredelilo svoje stališče o domnevni diskriminaciji zaradi razlike v obravnavanju, ki naj bi obstajala med poljskimi subjekti in subjekti, ki so imeli sedež v Skupnosti pred 1. majem 2004.
- 100 Splošno sodišče je v navedenem delu izpodbijane sodbe razsodilo:
- „128V zvezi s tem je treba opozoriti, da načelo prepovedi diskriminacije med proizvajalci ali potrošniki Skupnosti, ki ga za področje skupne ureditve kmetijskih trgov določa člen 34(2), drugi pododstavek, ES, prepoveduje različno obravnavanje primerljivih položajev in enako obravnavanje različnih položajev, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno. Ukrepi v okviru skupne ureditve trgov se smejo torej glede na regije in druge dejavnike proizvodnje ali potrošnje razlikovati samo na podlagi objektivnih meril, ki zagotavljajo uravnoteženo porazdelitev prednosti in negativnih posledic med zadevne osebe, ne da bi razlikovali glede na ozemlje držav članic (sodba Sodišča z dne 20. septembra 1988 v zadevi Španija proti Svetu, 203/86, Recueil, str. 4563, točka 25).

- 129 Vendar pa je bil položaj kmetijstva v novih državah članicah bistveno drugačen od obstoječega položaja v starih državah članicah (zgoraj [...] navedena sodba Poljska proti Svetu, točka 87). Za ti kategoriji subjektov so pred širitvijo Evropske unije 2004 veljale namreč različne določbe, kvote in mehanizmi podpore proizvodnji. Poleg tega institucije Skupnosti, medtem ko so lahko preprečevale oblikovanje presežnih zalog v Skupnosti z ukrepi, ki so del skupne ureditve kmetijskih trgov, niso mogle preprečiti oblikovanja presežnih zalog na ozemlju prihodnjih držav članic. Zato točk[e od 1 do 4 poglavja 4] Priloge IV k Aktu o pristopu [iz leta 2003] določa[jo], da so nove države članice dolžne na svoje stroške odpraviti presežne zaloge, ne da bi bila hkrati določena vzporedna obveznost, ki bi veljala za stare države članice, kar je Republika Poljska sprejela ob podpisu navedenega akta.
- 130 Tako je treba ugotoviti, da položaja poljskih subjektov in položaja subjektov s sedežem v Skupnosti pred 1. majem 2004 ni mogoče obravnavati kot primerljiva.“
- 101 Splošno sodišče je tako med drugim s sklicevanjem na ugotovitev, do katere je glede tega prišlo že Sodišče v točki 87 zgoraj navedene sodbe Poljska proti Svetu, pojasnilo, zakaj je treba šteti, da je položaj subjektov v novih državah članicah bistveno drugačen od položaja subjektov v starih državah članicah. Ker ta položaja nista bila primerljiva, uvedba dajatve za presežne zaloge samo za subjekte v novih državah članicah torej ni pomenila diskriminacije na podlagi državljanstva.
- 102 V teh okoliščinah je treba trditev Republike Poljske, da Splošno sodišče ni uporabilo načela prepovedi diskriminacije v zvezi z zneskom spornih dajatev, zavrniti kot neutemeljeno.
- 103 Ker so se namreč za subjekte v novih državah članicah uporabljale dajatve za presežne zaloge, za subjekte v starih državah članicah pa ne, Splošnemu sodišču ni mogoče očitati, da ni opravilo primerjave zneska navedenih dajatev.
- 104 Glede trditve Republike Poljske, s katero se izpodbija točka 134 izpodbijane sodbe, je treba opozoriti, da je ta točka v tistem delu razlogovanja, v katerem je Splošno sodišče opredelilo svoje stališče o domnevni razliki v obravnavanju Republike Poljske v primerjavi z državami, ki so k Uniji pristopile leta 1995. Splošno sodišče je razsodilo:
- „132 V zvezi s tem zadostuje opozorilo, da morajo biti prehodni ukrepi, ki se sprejmejo na kmetijskem področju ob vsaki širitvi Evropske unije, prilagojeni konkretnim nevarnostim motenj na kmetijskih trgih, ki jih ta širitev lahko povzroči. Tako institucije niso dolžne uporabiti enakovrednih prehodnih ukrepov v okviru dveh zaporednih širitev.
- 133 V obravnavanem primeru je Komisija med razlikami, ki so obstajale med širitvama Evropske unije leta 1995 in 2004, lahko upoštevala dejstvo, da je bil cilj izogniti se motnjam na trgih Skupnosti zaradi kopičenja presežnih zalog težje dosegljiv leta 2004 zaradi velikosti trgov novih držav članic leta 2004 in njihovih veliko večjih proizvodnih zmogljivosti, kar je Komisija navedla v svojih vlogah, ne da bi ji Republika Poljska to oporekala. Poleg tega so bile večje tudi razlike med cenami v Skupnosti in v novih državah članicah. Ob skupnem obravnavanju teh dveh elementov je bila nevarnost destabilizacije kmetijskih trgov mnogo večja in je s tem opravičevala sprejetje strožjih prehodnih ukrepov.
- 134 V zvezi s tem Republika Poljska navaja, da če bi Komisija dejansko upoštevala te dejavnike za določitev zneska sporne dajatve, bi ta moral biti različen glede na vsako novo državo članico. Vendar je očitno, da so se okoliščine vsake države članice upoštevale ob določitvi proizvodov, za katere velja sporna dajatev, saj je, kot to izhaja iz člena 4(5) Uredbe št. 1972/2003, navedeni seznam različen za vsako novo državo članico, kar izpodbija trditev Republike Poljske.“
- 105 Republika Poljska tako s tem, da točko 134 izpodbijane sodbe opredeljuje kot „napačno“, dejansko le ponavlja trditev, ki jo je navedla že pred Splošnim sodiščem, ne da bi kakor koli opredelila svoje stališče o obrazložitvi Splošnega sodišča, tako da je treba to trditev iz razlogov, pojasnjenih v točki 26 te sodbe, zavreči kot nedopustno.

- 106 Iz navedenega je razvidno, da je treba drugi pritožbeni razlog zavreči kot delno nedopusten in zavriniti kot delno neutemeljen.

Tretji pritožbeni razlog

– Trditve strank

- 107 Republika Poljska s tretjim pritožbenim razlogom, ki se nanaša na kršitev člena 41 Akta o pristopu iz leta 2003 in načela sorazmernosti, Splošnemu sodišču očita, da je razsodilo, da je za uresničitev ciljev ukrepov, določenih v Uredbi št. 1972/2003, z dajatvijo iz člena 4 te uredbe nujno treba obdavčiti proizvode, za katere so se na Poljskem pred pristopom te države članice k Uniji uporabljale uvozne dajatve, ki so bile višje ali enake kot uvozne dajatve, ki so se uporabljale v Skupnosti.
- 108 Splošno sodišče naj bi v točki 158 izpodbijane sodbe napačno zahtevalo, naj Republika Poljska poda upošteven razlog, na podlagi katerega bi bilo mogoče sklepati, da je bil glavni razlog za špekulativno hrambo kmetijskih proizvodov morebitna razlika med uvoznimi dajatvami Skupnosti petnajsterice in uvoznimi dajatvami novih držav članic. Republika Poljska meni, da je to, da je nevarnost špekulacij odvisna od pričakovanega špekulativnega dobička in da ta ustreza razliki med uvoznimi dajatvami, neizpodbitno gospodarsko dejstvo, ki ga ni treba posebej dokazovati.
- 109 Republika Poljska se sklicuje na okoliščino, da je bila Uredba št. 735/2004 sprejeta enajst dni pred dnem pristopa k Uniji, in izpodbija tudi ugotovitev Splošnega sodišča iz točke 159 izpodbijane sodbe, da cilj preprečitve oblikovanja presežnih zalog iz nacionalne proizvodnje ne bi bil popolnoma uresničen, če bi bila s členom 4(5), osma alinea, Uredbe št. 1972/2003 sporna dajatev omejena na proizvode, za katere so bile poljske uvozne dajatve nižje od uvoznih dajatev Skupnosti.
- 110 Komisija meni, da Republika Poljska le ponavlja trditve, ki jih je navedla na prvi stopnji, in ne navaja nobenega primera proizvoda, za katerega so bile dajatve, ki so se uporabljale v novih državah članicah, višje od dajatev Skupnosti. Komisija trdi, da pozna le en primer, in sicer žita, ki pa niso navedena na seznamu proizvodov iz člena 4(5), osma alinea, Uredbe št. 1972/2003.

– Presoja Sodišča

- 111 Republika Poljska s tretjim pritožbenim razlogom graja zlasti odgovor Splošnega sodišča na njeno tretjo trditev, ki se je nanašala na zakonitost spremembe seznama proizvodov iz člena 4(5), osma alinea, Uredbe št. 1972/2003. Republika Poljska je trdila, da čeprav je hrambo kmetijskih proizvodov v špekulativne namene mogoče pojasniti z razliko med carinami Skupnosti petnajsterice in carinami, ki so se uporabljale v novih državah članicah, pa naj to ne bi veljalo za proizvode, za katere so bile uvozne dajatve, ki so veljale na Poljskem 30. aprila 2004, višje od uvoznih dajatev Skupnosti.
- 112 Splošno sodišče je v točkah 158 in 159 izpodbijane sodbe razsodilo:

„158 Treba je namreč poudariti, da Republika Poljska ni podala nobenega razloga, na podlagi katerega bi bilo mogoče sklepati, da bi bil glavni razlog za špekulativno hrambo kmetijskih proizvodov morebitna razlika med uvoznimi dajatvami Skupnosti petnajsterice in uvoznimi dajatvami novih držav članic.

159 V vsakem primeru, tudi če bi bila ta trditev pravilna, pa cilj ukrepov, ki jih določa Uredba št. 1972/2003, ni samo preprečitev oblikovanja zalog v špekulativne namene, ki izhajajo bodisi iz razlik med uvoznimi dajatvami, ki veljajo za isti proizvod v Skupnosti in v novih državah članicah, bodisi iz obstoja uvoznih kvot v teh državah brez uvoznih dajatev, temveč tudi preprečitev oblikovanja presežnih zalog iz nacionalne proizvodnje [...] Ta zadnji cilj, ki

izhaja neposredno iz [poglavja] 4 Priloge IV k Aktu o pristopu [iz leta 2003], naj ne bi bil popolnoma uresničen, če bi člen 4(5), osma alinea, Uredbe št. 1972/2003 določitev sporne dajatve omejil na proizvode, za katere so bile poljske uvozne dajatve nižje od uvoznih dajatev Skupnosti [...]"

- 113 Republika Poljska s trditvijo, ki se nanaša na točko 158 izpodbijane sodbe, zatrjuje le, da je Splošno sodišče napačno zahtevalo, naj se pojasni razlog špekulativne hrambe kmetijskih proizvodov, ne da bi navedla, zakaj naj bi kršilo člen 41 Akta o pristopu iz leta 2003 ali načelo sorazmernosti. Sodišče tako poziva, naj opravi ponovni preizkus trditve, ki je bila navedena že v utemeljitev edinega tožbenega razloga v tretjem delu njene tožbe, vložene pri Splošnem sodišču. Glede na sodno prakso iz točke 26 te sodbe pa trditev, ki je tako podana pred Sodiščem, ni dopustna.
- 114 Glede trditve, ki se nanaša na točko 159 izpodbijane sodbe, je treba opozoriti, da kot je jasno razvidno iz uporabe uvodnih besed „[v] vsakem primeru, tudi če bi bila ta trditev pravilna“, ta točka v razlogovanju Splošnega sodišča pomeni dodaten razlog.
- 115 V skladu z ustaljeno sodno prakso pa očitki, ki so usmerjeni zoper dodatne razloge iz odločbe Splošnega sodišča, ne morejo povzročiti razveljavitve te odločbe in so torej brezpredmetni (sodba z dne 28. junija 2005 v združenih zadevah Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, ZOdl., str. I-5425, točka 148).
- 116 Ker s trditvijo Republike Poljske ni mogoče izpodbijati rešitve, ki jo je Splošno sodišče sprejelo v točki 158 izpodbijane sodbe, je treba to trditev zavrnilo kot brezpredmetno.
- 117 Iz navedenega je razvidno, da je treba tretji pritožbeni razlog zavrnilo.

Četrty pritožbeni razlog

– Trditve strank

- 118 Republika Poljska s četrtyim pritožbenim razlogom, ki se nanaša na kršitev prava Skupnosti in napačno razlago člena 3 Uredbe št. 1972/2003, Splošnemu sodišču očita, da je razsodilo, da je navedeni člen 3 nujen za zagotovitev polnega učinka člena 4 te uredbe in da ga je bilo mogoče sprejeti na podlagi člena 41 Akta o pristopu iz leta 2003 kot odstopanje od določb tega akta.
- 119 Republika Poljska najprej trdi, da je trditev Splošnega sodišča iz točke 194 izpodbijane sodbe, da se izpodbija zgolj pristojnost Komisije, in ne natančni pogoji ali sorazmernost sporne obdavčitve, v očitnem nasprotju z dejansko vsebino tožbenega razloga, predloženega na prvi stopnji, ker naj se s tem tožbenim razlogom ne bi sklicevala le na neobstoje pristojnosti Komisije, temveč tudi na kršitev člena 41 Akta o pristopu iz leta 2003 in torej implicitno na kršitev načela sorazmernosti. Republika Poljska sicer priznava, da je Splošno sodišče v točkah od 189 do 193 te sodbe analiziralo pogoj v zvezi z nujnostjo spornih ukrepov iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003, vendar meni, da je to storilo napačno. V zvezi s tem navaja dve trditvi.
- 120 Prvič, Republika Poljska trdi, da mora ne glede na široke pristojnosti Komisije na področju skupne kmetijske politike vedno obstajati logična povezava med sprejetimi ukrepi in ciljem teh ukrepov. Splošno sodišče naj ne bi odgovorilo na trditev Republike Poljske, da bi bili z določitvijo carin iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003 za vse količine kmetijskih proizvodov, navedenih v tej določbi, in ne samo za presežne količine teh proizvodov, brez razloga kaznovani vsi subjekti, ki pošteno opravljajo svoje dejavnosti na trgu. Republika Poljska meni, da bi morale Splošno sodišče v točki 191 izpodbijane sodbe ugotoviti, da bi umetno zmanjšanje presežnih zalog v prostem prometu povzročilo umetno povečanje presežnih zalog v odložnem postopku in da bi zadostovalo, da se za te umetno povečane zaloge uporabijo dajatve iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003.

- 121 Drugič, Republika Poljska graja točko 186 izpodbijane sodbe, ker naj bi Splošno sodišče kršilo načelo hierarhije predpisov, ki določa razlikovanje med osnovno uredbo in izvedbeno uredbo ter *a fortiori* med Aktom o pristopu iz leta 2003 in uredbo o izvajanju tega akta. Republika Poljska meni, da čeprav člen 41 tega akta o pristopu Komisiji dovoljuje sprejetje vsakršnih ukrepov, ki so potrebni za olajšanje prehoda, pa ta institucija ne sme spreminjati vsebine navedenega akta o pristopu. Ker člen 3(1) Uredbe št. 1972/2003 izrecno določa, da se ukrep iz tega člena uporablja z odstopanjem od poglavja 5 Priloge IV k temu aktu o pristopu, naj bi Splošno sodišče moralo razsoditi, da Komisija ne bi smela uvesti takih odstopanj.
- 122 Komisija meni, da je Splošno sodišče pravilno priznalo logično povezavo, ki obstaja med ukrepom, izvedenim s členom 3 Uredbe št. 1972/2003, in ciljem tega ukrepa. Komisija opozarja, da tehnično ne bi bilo mogoče vnaprej določiti, katere količine proizvodov bodo „presežne“, in tako niti tega, katere količine proizvodov v odložnem postopku bodo „špekulativne“. Komisija glede zatrjevane kršitve hierarhije predpisov trdi, da pri razlogovanju Splošnega sodišča v zvezi s tem ni bila storjena nobena napaka.

– Presoja Sodišča

- 123 Republika Poljska se s četrtim pritožbenim razlogom, ki se nanaša na kršitev prava Skupnosti in na napačno razlago člena 3 Uredbe št. 1972/2003, loteva zlasti točk od 186 do 193 izpodbijane sodbe, s katerimi je Splošno sodišče razsodilo:

„186 Res je, da Komisija ne more spremeniti besedila Akta o pristopu [iz leta 2003] zunaj normativnega okvira, ki je za ta namen določen v Pogodbi in Aktu o pristopu [iz leta 2003]. Vendar je, kot Komisija upravičeno opozarja, vseeno upravičena, da na podlagi člena 41 navedenega akta sprejme vsakršen ukrep, potreben za olajšanje prehoda iz obstoječe ureditve v novih državah članicah na ureditev, ki izhaja iz uporabe skupne kmetijske politike.

187 Treba je tudi opozoriti, da je, kot izhaja iz zgoraj navedenega, sistem dajatev na presežne zaloge proizvodov, ki so bili 1. maja 2004 v prostem prometu v novih državah članicah, ki ga določa člen 4 Uredbe št. 1972/2003 in pomeni zlasti obdavčenje presežnih zalog, ki jih imajo posamezni subjekti, prehodni ukrep, ki ga lahko Komisija sprejme na podlagi člena 41, prvi odstavek, Akta o pristopu [iz leta 2003].

188 Zato se mora zadnja določba nanašati tudi na ukrepe, ki so potrebni za varstvo polnega učinka tega sistema obdavčitve, sicer cilji na trgu Skupnosti, ki jim sledi obravnavani sistem, ne bi bili uresničeni, čeprav so potrebni za olajšanje prehoda iz obstoječe ureditve v novih državah članicah na ureditev, ki izhaja iz uveljavljanja skupne kmetijske politike.

189 Tako je treba preizkusiti, ali je [...] to, da se za proizvode, za katere velja odložni postopek ali se prevažajo v razširjeni Skupnosti po opravljenih izvoznih formalnostih, v skladu z besedilom člena 3 Uredbe št. 1972/2003 odmeri stopnja uvozne dajatve *erga omnes*, ki velja na dan sprostitve v prosti promet, nujno za zagotovitev polnega učinka člena 4 navedene uredbe.

190 V zvezi s tem je treba opozoriti, da ima Komisija široke pristojnosti, ko gre za sprejetje ukrepov na področju skupne kmetijske politike (sodbi Sodišča z dne 11. julija 1989 v zadevi Schröder HS Kraftfutter, 265/87, Recueil, str. 2237, točka 22, in z dne 11. septembra 2003 v zadevi Avstrija proti Svetu, C-445/00, Recueil, str. I-8549, točka 81). Nezakonitost člena 3 Uredbe št. 1972/2003 se lahko dokaže le, če se ugotovi, da ukrep, ki ga določa ta določba, očitno ni potreben za zagotovitev polnega učinka člena 4 navedene uredbe.

191 Kot opozarja Komisija, bi, če člen 3 Uredbe št. 1972/2003 ne bi določal ukrepov, subjekti s sedežem v novih državah članicah lahko umetno znižali svoje presežne zaloge zadevnih proizvodov tako, da bi jih vključili v odložni postopek v eni ali več starih ali novih državah članicah pred 1. majem 2004. Na ta način navedeni subjekti ne bi bili zavezani k plačilu dajatve iz člena 4 Uredbe št. 1972/2003 v državi izvora, ker tam 1. maja 2004 ne bi posedovali presežnih zalog.

192 Vendar bi subjekti še naprej razpolagali s proizvodi v odložnem postopku v drugih državah članicah in bi jih lahko dali v prosti promet v razširjeni Skupnosti po 1. maju 2004, ne da bi jim bilo treba plačati sporno dajatev, zaradi česar bi člen 4 Uredbe št. 1972/2003 izgubil vsebino.

193 Treba je torej ugotoviti da so ukrepi, kakršni so tisti iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003, potrebni za ohranitev polnega učinka člena 4 navedene uredbe.“

- 124 Kot je opozorilo Splošno sodišče, člen 41, prvi odstavek, Akta o pristopu iz leta 2003 Komisijo pooblašča, da v prehodnem obdobju treh let pod pogoji, navedenimi v tem aktu o pristopu, sprejme kakršne koli ukrepe, ki so potrebni za olajšanje prehoda z obstoječe ureditve v novih državah članicah na ureditev, ki izhaja iz uporabe skupne kmetijske politike.
- 125 Glede pravil, ki veljajo za skupno ureditev trgov, sta v poglavju 4, točke od 1 do 4, Priloge IV k Aktu o pristopu iz leta 2003 kot cilja določena preprečitev oblikovanja presežnih zalog in njihova odprava.
- 126 Komisija lahko torej na podlagi pooblastila iz člena 41 Akta o pristopu iz leta 2003 prehodno sprejme posebne ukrepe – ki po potrebi odstopajo od določb, ki se v skladu s tem aktom uporabljajo za nove države članice – kakršni so določeni v Prilogi IV k navedenemu aktu, če so izpolnjeni pogoji iz tega člena 41.
- 127 Trditve o kršitvi načela hierarhije predpisov je zato v zvezi z ukrepi, ki jih sprejme Komisija, mogoče sprejeti le, če se ugotovi, da ti niso bili nujni za uresničitev ciljev, ki so bili tako določeni na področju kmetijstva.
- 128 Glede tega je treba poudariti, da je Splošno sodišče pravilno spomnilo na sodno prakso, v skladu s katero ima Komisija na področju skupne kmetijske politike široko diskrecijsko pravico, in da se mora zato presoja sodišča omejiti na preizkus, ali je očitno prekoračila meje svoje diskrecijske pravice (glej v tem smislu sodbo z dne 21. julija 2001 v zadevi Jippes in drugi, C-189/01, Recueil, str. I-5689, točka 80). Zato ni treba preverjati, ali je ukrep, ki ga je sprejela Komisija, najprimernejši, temveč mora sodišče preveriti, ali ta ukrep ni očitno neprimeren.
- 129 Splošno sodišče je v obravnavanem primeru v točkah 191 in 192 izpodbijane sodbe natančno pojasnilo razloge, iz katerih bi člen 4 Uredbe št. 1972/2003 izgubil pomen, če Komisija ne bi sprejela ukrepov iz člena 3 navedene uredbe.
- 130 V skladu s tem členom 4 je tako za zadevne proizvode določena uvozna dajatev *erga omnes*, če se 1. maja 2004 izkaže, da so registrirane zaloge v novih državah članicah presežne. Da bi se subjekti izognili plačilu te dajatve, bi lahko vsakršno količino proizvoda, ki bi jo bilo mogoče opredeliti kot presežno, vključili v odložni postopek, na podlagi česar bi lahko zadevne proizvode dali v prosti promet, ne da bi v skladu z določbami Priloge IV, poglavje 5, Akta o pristopu iz leta 2003 plačali navedeno uvožno dajatev *erga omnes*.
- 131 Prav v zvezi s temi določbami je Sodišče že pojasnilo, da določajo sistem ugodnosti, do katerega je mogoče biti upravičen le ob izpolnjevanju nekaterih formalnosti (glej v tem smislu sodbo z dne 29. julija 2010 v zadevi Pakora Pluss, C-248/09, ZOdl., str. I-7697, točke od 39 do 41).
- 132 Tega sistema ugodnosti pa ni mogoče uporabiti za izognitev obveznosti plačila uvozne dajatve *erga omnes*, določene v členu 4 Uredbe št. 1972/2003, če je ugotovljen obstoj presežnih zalog.
- 133 Člen 3 Uredbe št. 1972/2003 tako s tem, da za proizvode iz novih držav članic, ki so v enem od odložnih postopkov, naštetih v tem členu, določa uvožno dajatev *erga omnes*, pomeni nujen ukrep za uresničitev ciljev, izraženih v Prilogi IV, poglavje 4, točke od 1 do 4, Akta o pristopu iz leta 2003.

- 134 Ker ni bilo dokazano, da imajo ukrepi iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003 drugačen cilj od zagotavljanja polnega učinka člena 4 te uredbe ali da povzročajo znatno spremembo Akta o pristopu iz leta 2003, Splošno sodišče s tem, da je z zavrnitvijo trditve Republike Poljske o kršitvi načela hierarhije predpisov razsodilo, da je bilo Komisiji dovoljeno sprejetje ukrepov, potrebnih za zaščito polnega učinka sistema obdavčitve, ni napačno uporabilo prava.
- 135 Te ugotovitve ne omaje niti trditev Republike Poljske o neobstoju vzročne zveze, v skladu s katero bi zadostovalo, če se s carinami iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003 ne bi obdavčili vsi zadevni proizvodi ne glede na količino, temveč zgolj presežne količine teh proizvodov.
- 136 Republika Poljska namreč s trditvijo, da Splošno sodišče ni preverilo, ali bi bil ukrep, ki ga je predlagala, primernejši, temu dejansko očita, da ni prekoračilo meja sodnega nadzora, ki jih mora spoštovati pri presoji pristojnosti Komisije za sprejemanje ukrepov na področju skupne kmetijske politike.
- 137 Iz navedenega je razvidno, da je treba četrti pritožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

Peti pritožbeni razlog

– Trditve strank

- 138 Republika Poljska s petim pritožbenim razlogom, ki se nanaša na kršitev člena 253 ES, Splošnemu sodišču očita, da je razsodilo, da je obrazložitev člena 3 Uredbe št. 1972/2003 zadostna.
- 139 Republika Poljska meni, da ker obrazložitev člena 3 navedene uredbe ni jasno razvidna iz uvodnih izjav te uredbe in ker jo je mogoče izpeljati le s „kompleksno“ sodno razlago, ta obrazložitev očitno ne izpolnjuje zahtev iz člena 253 ES. Razlogovanje Splošnega sodišča, da je ta člen 3 namenjen dopolnitvi člena 4 te uredbe in da ga torej ni treba posebej utemeljiti, naj bi bilo očitno napačno.
- 140 Republika Poljska opozarja, da je stvarno področje uporabe člena 3 Uredbe št. 1972/2003 širše od stvarnega področja uporabe člena 4 te uredbe, saj se člen 4 nanaša le na presežne zaloge zadevnih proizvodov, medtem ko se člen 3 uporablja za vsakršno količino zadevnih proizvodov, vključenih v odločni postopek. Dodaja, da Splošno sodišče z ugotovitvami v točkah 235 in 236 izpodbijane sodbe, ki se nanašajo na postopek sprejetja Uredbe št. 1972/2003, prav tako ne more izpolniti obveznosti obrazložitve glede zadevnih subjektov, ki jim je bila zaradi neobrazložitve navedenega člena 3 odvzeta možnost, da bi izvedeli, ali je njihova obdavčitev temeljila na zadostni pravni podlagi.
- 141 Komisija trdi, da na podlagi tega, da v uvodnih izjavah Uredbe št. 1972/2003 niso navedeni posebni razlogi v zvezi s členom 3 te uredbe, ni mogoče sklepati, da ukrepi iz tega člena nikakor niso obrazloženi. Komisija meni, da je Splošno sodišče opravilo pravilno in poglobljeno analizo skladnosti obrazložitve iz tega člena 3 z zahtevami iz člena 253 ES.

– Presoja Sodišča

- 142 Splošno sodišče je glede zahteve po obrazložitvi na podlagi člena 253 ES spomnilo:

„214 V skladu z ustaljeno sodno prakso mora biti obrazložitev, ki jo zahteva člen 253 ES, prilagojena zadevnemu aktu in mora jasno in nedvoumno izražati razlogovanje institucije, ki je ta akt izdala, in sicer tako, da se lahko tisti, ki jih akt zadeva, seznanijo z razlogi za sprejetje zadevnega ukrepa in da pristojno sodišče lahko opravi nadzor (glej sodbo Sodišča z dne 24. novembra 2005 v združenih zadevah Italija proti Komisiji, C-138/03, C-324/03 in C-431/03, ZOdl., str. I-10043, točka 54 in navedena sodna praksa).

215 To zahtevo je treba presojati glede na okoliščine primera, predvsem glede na vsebino akta, navedene razloge in interes za pojasnila, ki ga lahko imajo naslovniki ali druge osebe, ki jih akt neposredno in posamično zadeva. Ne zahteva se, da morajo biti v obrazložitvi natančno navedeni vsi upoštevni dejanski in pravni elementi, saj je treba za odgovor na vprašanje, ali obrazložitev akta izpolnjuje zahteve iz člena 253 ES, presojati ne le njegovo besedilo, ampak tudi sobesedilo ter celoto pravnih pravil, ki urejajo zadevno področje (glej zgoraj [...] navedeno sodbo Italija proti Komisiji, točka 55 in navedena sodna praksa).

216 Kadar gre za uredbo, se obrazložitev lahko omeji na navedbo, na eni strani, celote okoliščin, ki so pripeljale do njenega sprejetja, in na drugi strani splošnih ciljev, ki jih želi doseči (sodbi Sodišča z dne 3. julija 1985 v zadevi Abrias in drugi proti Komisiji, 3/83, Recueil, str. 1995, točka 30, in z dne 10. marca 2005 v zadevi Španija proti Svetu, C-342/03, ZOdl., str. I-1975, točka 55).

217 Poleg tega je, kadar iz splošnega akta izhaja bistvo cilja, ki ga zasleduje institucija, nesorazmerno zahtevati posebno obrazložitev glede posameznih tehničnih odločitev (glej sodbo Sodišča z dne 7. septembra 2006 v zadevi Španija proti Svetu, C-310/04, ZOdl., str. I-7285, točka 59 in navedena sodna praksa).“

143 Ker v nobeni od uvodnih izjav Uredbe št. 1972/2003 ni izrecnih posebnih razlogov, iz katerih je Komisija sprejela ukrepe iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003 v zvezi s proizvodi iz novih držav članic, je Splošno sodišče zadevne ukrepe postavilo v kontekst in razsodilo:

„229 [...] Kot izhaja iz uvodne izjave 3 Uredbe št. 1972/2003, je eden bistvenih ciljev te uredbe izogniti se nevarnosti preusmeritve trgovinskih tokov, ki bi prek oblikovanja presežnih zalog lahko prizadela skupno ureditev kmetijskih trgov.

230 V skladu z logiko Uredbe št. 1972/2003 se ta cilj udejanja z naložitvijo dajatve, ki jo določa člen 4 navedene uredbe, na presežne zaloge v novih državah članicah, pri čemer je v uvodni izjavi 3 navedene uredbe izrecno navedeno, da je ta dajatev primerna za doseg navedenega cilja.

231 Vendar je smisel člena 3 Uredbe št. 1972/2003 v zvezi s proizvodi iz novih držav članic, za katere velja odložni postopek, zgolj v tem, da dopolni sistem obdavčenja presežnih zalog iz člena 4 navedene uredbe in, natančneje, da zagotovi polni učinek te določbe.

232 V zvezi z obravnavanimi proizvodi iz novih držav članic je namreč potreba po ukrepih iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003, da bi se sklenil sistem obdavčenja, očitna glede na to, da je jasno, kot je bilo poudarjeno v točkah od 191 do 193 zgoraj, da bi se lahko vsak subjekt, ki poseduje proizvode, za katere bi lahko veljala dajatev iz člena 4 omenjene uredbe, če ne bi bilo teh ukrepov, izognil plačilu te dajatve tako, da bi vključil zadevne proizvode v enega od carinskih postopkov, navedenih v členu 3 te uredbe v drugi državi članici.

233 Iz tega sledi, da so v zvezi z zadevnimi proizvodi iz novih držav članic ukrepi iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003 zgolj tehnična izbira Komisije, katere namen je zagotoviti polni učinek člena 4 navedene uredbe, pri čemer je zadnja določba glavna tehnična izbira Komisije za zagotovitev njenega cilja, in sicer preprečiti oblikovanje presežnih zalog v novih državah članicah.

234 Tako je treba ugotoviti, da glede na sodno prakso, ki je navedena zgoraj v točkah 216 in 217, Komisija ni bila dolžna podrobneje obrazložiti nujnosti ukrepov iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003, glede na to, da obrazložitev navedene uredbe izrecno opredeljuje cilj preprečiti oblikovanje presežnih zalog in nujnost, da se uvede sistem obdavčenja navedenih zalog (uvodna izjava 3), kot tudi sam položaj v celoti, zaradi katerega je bila sprejeta navedena uredba (uvodna izjava 1 v povezavi z uvodno izjavo 3). V zvezi s tem je treba torej zadevno obrazložitev šteti za zadostno.“

144 Glede trditve Republike Poljske o domnevni „kompleksni“ razlagi, ki naj bi jo opravilo Splošno sodišče, je treba poudariti, da zaradi te trditve, tudi če bi bila dokazana, ni mogoče razveljaviti grajanih točk izpodbijane sodbe.

- 145 Splošno sodišče je namreč, potem ko je pravilno opozorilo na ustaljeno sodno prakso v zvezi z obveznostjo obrazložitve na podlagi člena 253 ES, ugotovilo, da je bistveni del obrazložitve Uredbe št. 1972/2003 v uvodnih izjavah od 1 do 3 navedene uredbe.
- 146 V uvodni izjavi 1 Uredbe št. 1972/2003 je navedeno, da so prehodni ukrepi namenjeni preprečevanju preusmeritve trgovinskih tokov zaradi pristopa, ki bi lahko prizadela skupno ureditev kmetijskih trgov. Medtem ko se uvodni izjavi 2 in 4 nanašata na ukrepe v zvezi z izvoznimi nadomestili, se uvodna izjava 3 nanaša zlasti na preusmeritve trgovinskih tokov, ki utegnejo povzročiti motnje tržnih ureditev, in na umetni pretok proizvodov, zato da ti ne bi bili več sestavni del presežnih registriranih zalog v novih državah članicah.
- 147 V obravnavanem primeru je zato treba ugotoviti, da uvodne izjave Uredbe št. 1972/2003 zadevnim osebam omogočajo zadostno seznanjenost z utemeljitvijo navedenih prehodnih ukrepov, pristojnemu sodišču pa, da opravi nadzor.
- 148 Teh dejavnikov, ki so Splošnemu sodišču zlasti omogočili, da v okviru drugega tožbenega razloga v zvezi z domnevnim neobstojem pristojnosti Komisije opravi nadzor nujnosti ukrepov, določenih s členom 3 Uredbe št. 1972/2003, za ohranitev polnega učinka sistema, uvedenega s to uredbo, ni treba natančneje obrazložiti.
- 149 Poleg tega, ker ena od trditev Republike Poljska izhaja iz napačne predpostavke, da je področje stvarne uporabe člena 3 Uredbe št. 1972/2003 širše od področja stvarne uporabe člena 4 te uredbe, čeprav je iz obrazložitve izpodbijane sodbe, predstavljene pri preizkusu četrtega pritožbenega razloga in povzete v točkah od 129 do 133 te sodbe, jasno razvidno, da so bili ukrepi iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003 nujni za zagotovitev polnega učinka člena 4 te uredbe, je treba to trditev zavrniti iz istih razlogov.
- 150 Glede druge trditve, ki se nanaša na obveznost obrazložitve v zvezi z gospodarskimi subjekti, je treba opozoriti, da je v skladu s sodno prakso, navedeno v točkah 214 in 215 izpodbijane sodbe, interes zadevnih oseb in zlasti zadevnih gospodarskih subjektov eno od meril, ki se uporabijo pri presoji obveznosti obrazložitve.
- 151 Iz točk od 229 do 234 izpodbijane sodbe pa ni razvidno, da bi Splošno sodišče glede te sodne prakse napačno uporabilo pravo.
- 152 Nazadnje je treba opozoriti, da je zadevni akt, če je bil sprejet v okoliščinah, ki so zadevnim osebam dobro znane, v skladu z ustaljeno sodno prakso lahko obrazložen na kratko (glej v tem smislu sodbi z dne 30. septembra 2003 v zadevi Nemčija proti Komisiji, C-301/96, Recueil, str. I-9919, točke od 89 do 93, in z dne 22. junija 2004 v zadevi Portugalska proti Komisiji, C-42/01, ZOdl., str. I-6079, točki 69 in 70).
- 153 Splošno sodišče je zato v točkah 235 in 236 izpodbijane sodbe pravilno razsodilo:
- „235 To ugotovitev še dodatno krepí kontekst, v katerem je bila sprejeta Uredba št. 1972/2003. Republika Poljska namreč ne nasprotuje, da je intenzivno sodelovala v postopku sprejemanja navedene uredbe, saj je kot opazovalka prisostvovala različnim sestankom odbora, ki je razpravljala o njenem sprejetju. Poleg tega si je Republika Poljska s Komisijo izmenjala izredno veliko korespondence. Nazadnje iz spisa izhaja, da je bila Komisija pripravljena razpravljati o različnih vprašanjih v zvezi s to uredbo in predvideti morebitne spremembe pred sprejetjem te uredbe.
- 236 Treba je tudi poudariti, da iz spisa izhaja, da je Komisija z Republiko Poljsko razpravljala posebej o, na eni strani, vprašanju, ali sprejetje ukrepov iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003 spada med pristojnosti, ki jih ima ta institucija na podlagi člena 41 Akta o pristopu [iz leta 2003], in, po drugi strani, o globljih razlogih za sprejetje teh ukrepov.“
- 154 Iz navedenega je razvidno, da je treba peti pritožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

Šesti pritožbeni razlog

– Trditve strank

- 155 Republika Poljska s šestim pritožbenim razlogom, ki se nanaša na kršitev načela prostega pretoka blaga, Splošnemu sodišču očita, da je razsodilo, da nikakor ne bi bilo mogoče presojati skladnosti ukrepov iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003, sprejetih na podlagi člena 41 Akta o pristopu iz leta 2003, s členom 25 ES. Splošno sodišče naj bi tako zavrnilo preizkus utemeljenosti tožbenega razloga, ki ga je navedla Republika Poljska.
- 156 Razlaga sodbe z dne 25. maja 1978 v zadevi Racke (136/77, Recueil, str. 1245), ki jo je podalo Splošno sodišče, naj bi bila napačna, ker naj bi bil odločilni dejavnik, ki bi ga bilo treba upoštevati pri presoji zakonitosti zadevnih ukrepov v navedeni zadevi, narava spornih pristojbin, in ne identiteta tistega, ki jih je uvedel. Splošno sodišče naj bi napačno menilo, da bi prehodni ukrepi lahko pomenili odstopanje od pravil, kot je člen 25 ES, ki bi se sicer uporabila v določenem pravnem položaju, medtem ko člen 41 Akta o pristopu iz leta 2003 ne dovoljuje takega odstopanja, in vsi poskusi, da bi se njegov obstoj domneval na podlagi teleološkega sklicevanja, naj bi bili obsojeni na neuspeh, ker naj ukrepi iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003 ne bi bili nujni za uresničitev ciljev iz te uredbe. Republika Poljska dodaja, da razlogovanja Sodišča v sodbi z dne 20. oktobra 1987 v zadevi Španija proti Svetu in Komisiji (119/86, Recueil, str. 4121) ni mogoče uporabiti za obravnavani primer, saj naj bi Akt o pogojih pristopa Kraljevine Španije in Portugalske Republike in o prilagoditvah Pogodb (UL 1985, L 302, str. 23, v nadaljevanju: Akt o pristopu iz leta 1985) vseboval izrecno dovoljenje za sprejetje dodatnega trgovinskega mehanizma.
- 157 Komisija meni, da je razlaga izpodbijane sodbe, ki jo je podala Republika Poljska, napačna. Komisija glede sklicevanja na zgoraj navedeno sodbo Racke poudarja, da se je preizkus Splošnega sodišča pravilno nanašal na naravo aktov, in ne na identiteto njihovega avtorja. Komisija glede sklicevanja na Akt o pristopu iz leta 1985 ne priznava, da pojem „dodatni trgovinski mehanizem“ implicitno dovoljuje odstopanja od splošnih načel, ki urejajo trgovino, medtem ko naj pojem „prehodni ukrepi“ tega ne bi dovoljeval.

– Presoja Sodišča

- 158 Splošno sodišče je glede zatrjevane kršitve načela prostega pretoka blaga razsodilo:

„179 Teze Republike Poljske ni mogoče sprejeti. V nasprotju s trditvami Republike Poljske naložitev dajatve, ki jo določa člen 3 Uredbe št. 1972/2003, ni v nasprotju s prepovedjo carin ter vseh dajatev z enakim učinkom, ki jo določa člen 25 ES, ker navedena dajatev ni pristojbina, ki jo enostransko določi država članica, temveč ukrep Skupnosti, sprejet začasno za preprečitev določenih težav na področju skupne kmetijske politike, ki so posledica pristopa desetih novih držav k Evropski uniji (glej v tem smislu [zgoraj navedeno] sodbo [...] Racke, [...] točka 7).

180 Poleg tega je treba opozoriti, da je Komisija sprejela Uredbo št. 1972/2003 in s tem člen 3 te uredbe na podlagi določbe, ki ji omogoča sprejeti prehodne ukrepe, ki so potrebni za olajšanje prehoda z obstoječe ureditve v novih državah članicah na ureditev, ki izhaja iz uporabe skupne kmetijske politike, in sicer na podlagi člena 41 Akta o pristopu [iz leta 2003]. Ti prehodni ukrepi lahko pomenijo prav odstopanja od pravil, kot je člen 25 ES, ki bi se sicer uporabila v določenem pravnem položaju. Tako se mora preizkus Splošnega sodišča nanašati le na vprašanje, ali so ukrepi iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003 sestavni del prehodnih ukrepov, ki se lahko sprejmejo na podlagi te določbe Akta o pristopu [iz leta 2003]. Če je namreč tako, tega sistema načeloma ni mogoče obravnavati kot kršitev tistih določb Pogodbe in Akta o pristopu [iz leta 2003], ki se nanašajo na prepoved carin (glej v tem smislu [zgoraj navedeno] sodbo [...] Španija proti Svetu in Komisiji, [...] točka 15).

- 181 Zato se Republika Poljska ne more uspešno sklicevati na kršitev načela prostega pretoka blaga in zlasti člena 25 ES, da bi izpodbijala zakonitost dajatev, ki so bile uvedene s členom 3 Uredbe št. 1972/2003 [...]"
- 159 Poudariti je treba, da iz zgoraj navedenih točk izpodbijane sodbe v nasprotju s trditvami Republike Poljske ni razvidno, da ukrepov, kakršni so tisti iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003, ne bi bilo mogoče izpodbijati z vidika prava Skupnosti.
- 160 Splošno sodišče je namreč pri razlagi zgoraj navedene sodbe Racke menilo, da pobiranje dajatev, določenih v členu 3 Uredbe št. 1972/2003, ni v nasprotju s prepovedjo, določeno v členu 25 ES, ker so navedene dajatve ukrepi Skupnosti, ki so bili sprejeti zato, da bi se pristojni organi lahko odzvali na težave, ki bi na področju kmetijstva utegnile nastati zaradi pristopa desetih novih držav članic k Uniji. Odločilni dejavnik, ki ga je bilo treba upoštevati pri tej presoji, torej ni bila lastnost avtorja sprejetih ukrepov, temveč narava spornih pristojbin.
- 161 Ugotoviti je treba tudi, da Splošnemu sodišču lastna razlaga zgoraj navedene sodbe Racke ni preprečila, da bi s sklicevanjem na zgoraj navedeno sodbo Španija proti Svetu in Komisiji pravilno dodalo, da je sprejetju prehodnih ukrepov mogoče nasprotovati, češ da je v nasprotju z določbami o prepovedi carin, če je razvidno, da uvedeni ukrepi niso sestavni del prehodnih ukrepov, ki se lahko sprejmejo na podlagi upoštevne določbe Akta o pristopu iz leta 2003.
- 162 Iz tega je razvidno, da trditev Republike Poljske, da je Splošno sodišče uporabilo napačno razlago zgoraj navedene sodbe Racke, ki naj bi izključevala vsakršno možnost nasprotovanja ukrepom iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003, ni utemeljena.
- 163 Poleg tega Splošnemu sodišču ni mogoče očitati, da ni odločalo o utemeljenosti zahtevka. Glede vprašanja, ali so ukrepi, uvedeni s členom 3 Uredbe št. 1972/2003, sestavni del prehodnih ukrepov, ki se lahko sprejmejo na podlagi člena 41 Akta o pristopu iz leta 2003, je treba uporabiti presojo, ki jo je pri preizkusu četrtega tožbenega razloga v točkah od 189 do 193 izpodbijane sodbe, kakor so bile povzete v točkah od 129 do 133 te sodbe, opravilo Splošno sodišče glede nujnosti ukrepov iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003 za zagotovitev polnega učinka ukrepov iz člena 4 te uredbe.
- 164 Zavrni je treba tudi trditev Republike Poljske, da zgoraj navedene sodbe Španija proti Svetu in Komisiji ni mogoče uporabiti za obravnavani primer, ker naj bi Akt o pristopu iz leta 1985 vseboval izrecno dovoljenje za uvedbo „dodatnega mehanizma“, medtem ko naj Akt o pristopu iz leta 2003 ne bi določal takega dovoljenja, saj zadnjenavedeni akt v členu 41 izrecno določa uvedbo vseh prehodnih ukrepov, potrebnih za olajšanje prehoda z ureditve, ki se uporablja v novih državah članicah, na ureditev Skupnosti, ti ukrepi pa lahko, kot je razvidno iz točk od 124 do 133 te sodbe, vsebujejo odstopanja, ki so nujna za uresničitev ciljev tega akta.
- 165 Iz navedenega je razvidno, da je treba šesti pritožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

Sedmi pritožbeni razlog

– Trditve strank

- 166 Republika Poljska s sedmim pritožbenim razlogom, ki se nanaša na kršitev načela prepovedi diskriminacije na podlagi državljanstva, Splošnemu sodišču očita, da je razsodilo, da je bila razlika v obravnavanju med poljskimi subjekti in subjekti iz starih držav članic objektivno utemeljena. Republika Poljska poudarja, da kršitev tega načela prepovedi diskriminacije ne izhaja toliko iz uporabe različnih predpisov, kot izhaja iz neobstoja razloga, ki bi objektivno utemeljeval uporabo teh predpisov.
- 167 Prvič, Komisija naj ne bi dokazala, da je nevarnost špekulacij izvirala predvsem iz toka blaga iz Poljske, in naj bi se torej arbitrarno oprla na cilj preprečevanja nevarnosti „enostranskih“ motenj, medtem ko naj bi nevarnost dejansko lahko izvirala tudi iz toka blaga iz starih držav članic.

168 Drugič, tudi če bi nevarnost špekulacij izvirala predvsem iz toka blaga iz Poljske, bi po mnenju Republike Poljske zadostovalo, če bi se med prehodnim obdobjem ohranile uvozne dajatve, ki izhajajo iz ugodnejše obravnave, namesto da so se uvedle višje dajatve *erga omnes*. Splošno sodišče naj tako ne bi odločilo o trditvi Republike Poljske, da z nujnostjo preprečitve nevarnosti špekulacij, ki izvira iz toka blaga iz Poljske, ni mogoče objektivno utemeljiti razlike v obravnavanju, ki se je v obdobju iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003 uporabila za subjekte iz novih držav članic v primerjavi s tistimi iz starih držav članic.

169 Komisija trdi, da je Splošno sodišče proučilo vprašanje razlike v obravnavanju med subjekti iz starih držav članic in tistimi iz novih držav članic ter glede toka blaga iz novih držav članic odločilo o nujnosti zagotavljanja učinkovitosti dajatve iz člena 4 Uredbe št. 1972/2003, glede toka blaga iz starih držav članic pa o nujnosti izogibanja dvojnemu plačevanju izvoznih nadomestil. Komisija meni, da je Splošno sodišče v nasprotju s trditvami Republike Poljske upoštevalo nevarnost „dvostranskega“ povzročanja motenj. Meni tudi, da je trditev o znesku uvoznih dajatev zajeta z načelom sorazmernosti, katerega kršitev pa naj v zvezi s členom 3 Uredbe št. 1972/2003 ne bi bila zatrjevana.

– Presoja Sodišča

170 Splošno sodišče je glede zatrjevane kršitve načela prepovedi diskriminacije razsodilo:

„199 Čeprav načelo prepovedi diskriminacije, na katero je bilo opozorjeno zgoraj v točkah od 128 do 130, ki ga določa člen 34(2), drugi pododstavek, ES, med kmetijskimi proizvajalci Skupnosti prepoveduje različno obravnavanje primerljivih položajev in enako obravnavanje različnih položajev, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno, pa je bil 1. maja 2004 položaj kmetijstva v novih državah članicah pomembno različen od obstoječega položaja v starih državah članicah.

200 To pomeni, da zgolj uporaba različnih norm za subjekte iz novih držav članic in za subjekte iz starih držav članic ne more povzročiti nikakršne diskriminacije.

201 Če je v obravnavanem primeru, kot to upravičeno navaja Komisija, cilj določb člena 3(2) Uredbe št. 1972/2003 v zvezi s proizvodi iz novih držav članic onemogočiti, da bi subjekti z uporabo ene od vrst odločnih postopkov umetno znižali zaloge, ki so bile nakopičene pred 1. majem 2004, da bi jih sprostili v prosti promet po tem datumu kot proizvode, za katere ne velja uvozna dajatev, imajo te določbe očitno drugačen cilj, ko gre za proizvode iz Skupnosti, za katere velja odločni postopek ali se po opravljenih izvoznih formalnostih prevažajo po razširjeni Skupnosti.

202 Ker namreč za zadnje ne velja sporna dajatev iz člena 4 Uredbe št. 1972/2003, cilj določb iz člena 3(2) navedene uredbe v zvezi s temi proizvodi ne more biti ohranitev polnega učinka zadevne dajatve.

203 Prav nasprotno, cilj določb člena 3(2) navedene uredbe je zlasti preprečiti, da bi kmetijski proizvodi, ki so bili izvoženi iz Skupnosti pred 1. majem 2004 in so bili upravičeni do izvoznih nadomestil, bili nato po izvoznih formalnostih vključeni v odločni postopek ali bi se prevažali po razširjeni Skupnosti in bi bili v prostem prometu na ozemlju Evropske unije, ne da bi bile zanje plačane dajatve, ker bi bili ti proizvodi lahko brez razloga ponovno upravičeni do izvoznih nadomestil. Ta cilj je naveden v uvodni izjavi 4 Uredbe št. 1972/2003, v skladu s katero:

„Blago, za katero so bila izvozna nadomestila plačana pred 1. majem 2004, ni upravičeno do drugega nadomestila ob izvozu v tretje države po 30. aprilu 2004.“

204 Zgolj zato člen 3(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 1972/2003 določa oprostitev plačila dajatve, če subjekt predloži dokaze, da ti proizvodi predhodno niso bili upravičeni do izvoznega nadomestila.

205 Ker se oba cilja določb iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003 nujno dosežeta z razlikovanjem med ureditvama, ki veljata za proizvode v odložnem postopku, ki prihajajo iz novih držav članic, in za proizvode, ki prihajajo iz Skupnosti petnajsterice, uporaba različnih ureditev za ti kategoriji proizvodov ne more biti označena za diskriminatorno.“

171 Iz navedenega je razvidno, da je Splošno sodišče podrobno analiziralo ureditve, ki so na podlagi določb člena 3 Uredbe št. 1972/2003 veljale za uvoz iz novih držav članic in za uvoz iz starih držav članic. Splošno sodišče je pravilno ugotovilo, da zaradi različnih ciljev teh določb glede proizvodov iz novih držav članic in tistih iz starih držav članic uporaba različnih ureditev za te proizvode ne more pomeniti kršitve načela prepovedi diskriminacije.

172 Prvič, glede trditve Republike Poljske v zvezi s Komisijo, namreč, da ta institucija v Uredbi št. 1972/2003 ni dokazala, da nevarnost špekulacij izvira predvsem iz toka blaga iz Poljske, je treba opozoriti, da naj bi se s pritožbo grajala izpodbijana sodba, in ne navedena uredba, tako da je treba to trditev iz razlogov, pojasnjenih v točkah 97 in 98 te sodbe, zavreči kot nedopustno.

173 Drugič, glede trditve, da bi morale Splošno sodišče ugotoviti, da bi za preprečitev nevarnosti špekulacij med prehodnim obdobjem zadostovala ohranitev uvoznih dajatev, ki izhajajo iz ugodnejše obravnave, za blago iz Poljske, je treba ugotoviti, da Republika Poljska le ponavlja trditve, ki jih je navedla že v prejšnjih pritožbenih razlogih v zvezi z neobstojem nujnosti ukrepov iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003, in da ne navaja nobenega pravnega argumenta, na podlagi katerega bi bilo mogoče ugotoviti, da je Splošno sodišče kršilo načelo prepovedi diskriminacije na podlagi državljanstva.

174 To trditev je prav tako treba zavreči.

175 Iz navedenega je razvidno, da je treba sedmi pritožbeni razlog zavreči kot nedopusten.

Osmi pritožbeni razlog

– Trditve strank

176 Republika Poljska z osmim in zadnjim pritožbenim razlogom, ki se nanaša na kršitev načela varstva legitimnih pričakovanj, Splošnemu sodišču očita, da je v točki 246 izpodbijane sodbe razsodilo, da Skupnost ni ustvarila položaja, ki bi lahko vzbudil legitimno pričakovanje te države članice ali poljskih gospodarskih subjektov. Republika Poljska meni, da so same določbe Pogodbe o pristopu vir legitimnih pričakovanj in da običajno skrbni gospodarski subjekti niso mogli predpostavljati, da je člen 41 Akta o pristopu iz leta 2003 mogoče uporabiti za uvedbo določb o odstopanju od Priloge IV, poglavje 5, k temu aktu o pristopu.

177 Komisija trdi, da sta ji navedeni akt o pristopu in predvsem njegov člen 41 dovoljevala, da sprejme kakršne koli primerne predhodne ukrepe. Ker v tem besedilu ni pojasnjeno, kako je treba te ukrepe sprejeti, naj to besedilo ne bi moglo ustvarjati legitimnih pričakovanj.

– Presoja Sodišča

178 Splošno sodišče je glede načela varstva legitimnih pričakovanj razsodilo:

„245 Treba je opozoriti, da je v skladu s sodno prakso sklicevanje na načelo varstva upravičenih pričakovanj glede predpisov Skupnosti mogoče le, kadar je Skupnost sama predhodno ustvarila položaj, ki bi lahko vzbudil upravičeno pričakovanje (glej zgoraj [...] navedeno sodbo Weidacher, točka 31 in navedena sodna praksa).

246 Vendar je treba opozoriti, da v obravnavanem primeru Komisija ni predhodno ustvarila položaja, ki bi lahko vzbudil upravičeno pričakovanje Republike Poljske ali poljskih subjektov.

- 247 Najprej, Komisija ni nikakor, ne z ravnanjem ne z opustitvijo ravnanja, povzročila, da bi zainteresirani lahko sklepali, da prehodni ukrepi, ki zagotavljajo predvsem polni učinek ukrepov, katerih namen je preprečitev motenj na skupnem trgu, povzročenih z oblikovanjem presežnih zalog, ne bi bili sprejeti ob širitvi 1. maja 2004.
- 248 Nato je treba opozoriti, da je od objave Akta o pristopu [iz leta 2003] v [*Uradnem listu Evropske unije*] vsak običajno skrben subjekt, ki je pred 1. majem 2004 vključil proizvode v enega od postopkov iz člena 3 Uredbe št. 1972/2003, moral vedeti, da je bila na podlagi člena 41, prvi odstavek, navedenega akta Komisija pristojna za sprejetje prehodnih ukrepov – da bi obstoječe ureditve v novih državah članicah prilagodila skupni ureditvi trgov – ki so v obravnavanem primeru lahko učinkovali na presežne zaloge, ki so že bile oblikovane ob objavi Uredbe št. 735/2004, kot tudi na proizvode, ki so bili v odložnem postopku (glej v tem smislu zgoraj [...] navedeno sodbo Weidacher, točka 33). Poleg tega so bili predvidevani ukrepi v obravnavanem primeru sporočeni Republiki Poljski v okviru odbora, ki je razpravljal o sprejetju Uredbe št. 1972/2003. Tako Republika Poljska ne more očitati, da je bilo kršeno njeno upravičeno pričakovanje.“
- 179 Poudariti je treba, da je Splošno sodišče pravilno ugotovilo, da načelo varstva legitimnih pričakovanj ni bilo kršeno.
- 180 V skladu z ustaljeno sodno prakso je namreč možnost sklicevanja na načelo varstva legitimnih pričakovanj dana vsakemu gospodarskemu subjektu, ki mu je institucija vzbudila legitimna pričakovanja. Toda čeprav načelo varstva legitimnih pričakovanj spada med temeljna načela Unije, gospodarski subjekti ne morejo upravičeno zaupati v ohranitev sedanjega položaja, ki ga lahko institucije Skupnosti spremenijo na podlagi svojega pooblastila za odločanje po prostem preudarku, in to zlasti na področju, kot je skupna ureditev trgov, katere cilj je stalno prilagajanje spremembam gospodarskih razmer (glej v tem smislu sodbo z dne 15. julija 2004 v združenih zadevah Di Lenardo in Dilexport, C-37/02 in C-38/02, ZOdl., str. I-6911, točka 70 in navedena sodna praksa).
- 181 Enako velja za državo članico pristopnico (glej v tem smislu sklep z dne 23. marca 2011 v zadevi Estonija proti Komisiji, C-535/09 P, točka 73).
- 182 Niti Republika Poljska niti poljski subjekti tako niso mogli legitimno pričakovati ohranitve zakonodajnega položaja, kakršen je obstajal na podlagi Akta o pristopu iz leta 2003 ob njegovem podpisu, saj je člen 41, prvi odstavek, tega akta Komisiji izrecno dovoljeval sprejetje vsakršnih prehodnih ukrepov, potrebnih za preprečitev motenj na trgu Skupnosti zaradi prihajajoče širitve.
- 183 Glede tega je iz preudarkov v odgovoru na četrti vsebinski pritožbeni razlog Republike Poljske razvidno, da člen 41 Akta o pristopu iz leta 2003 Komisiji omogoča, da sprejme določbe, ki odstopajo od Priloge IV, poglavje 5, k navedenemu aktu, če so te nujne za olajšanje prehoda z obstoječe ureditve v novih državah članicah na ureditev, ki izhaja iz uporabe skupne kmetijske politike, in za zagotavljanje njenega dobrega delovanja.
- 184 Osmi in zadnji pritožbeni razlog, ki ga je navedla Republika Poljska, je zato treba zavrniti kot neutemeljen.
- 185 Iz vsega navedenega je razvidno, da ni mogoče sprejeti nobenega od vsebinskih pritožbenih razlogov, ki jih je navedla Republika Poljska.
- 186 Pritožbo je zato treba zavrniti.

Stroški

- 187 V skladu s členom 69(2) Poslovnika, ki velja za pritožbeni postopek na podlagi člena 118 Poslovnika, se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni.

¹⁸⁸ Ker je Komisija predlagala, naj se Republiki Poljski naloži plačilo stroškov, in ker ta s predlogi v bistvu ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

- 1. Pritožba se zavrne.**
- 2. Republiki Poljski se naloži plačilo svojih stroškov in stroškov Evropske komisije.**

Podpisi